

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

VOL. XLV

Price 10¢

TREČIADIENTIS, RUG PĖČIO (AUGUST) 9, 1961

Kaina 10 c.

Nr. 185

Nato ambasadoriai pritarė Rusk pozicijai Berlyne

Rytų Vokietijos pabėgėliai ir rusų astronautas Titov

Vakarų Vokietijos burmistro Brandt pastabos

BERLYNAS. — Sovietų diktatoriui Nikitai Chruščevui pasirašius ateityje stiprinti komunistų karinę jėgą, kad būtų sutiktos Berlyno krizės, iš rytų Vokietijos kas minutę vienas asmuo pasprunka į laisvąją vakarų Berlyną.

Berlynas sekmdienį ne tiek žvelgė į virš galvos skrendantį sovietų astronautą Titovą, bet žiūrėjo į savo tėvynės (rytų Vokietijos) pabėgėlių rekordinį skaičių, — pasakė vakarų Berlyno burmistras Willy Brandt, apibūdindamas Chruščevo kalbą "negyvenimiška".

Tūkstančiai vakarų ir rytų berlyniečių sekė per televizijos aparatus tiesiogiai transliuojančią iš Maskvos. 85 minučių kalbą pradėta pirmadienio 6 val. vakare, kai dauguma berlyniečių buvo namie, grįžę iš darboviečių.

Jie matė miglotą Chruščevo vaizdą ir girdėjo žemokai rusiškai niurnant. Bet vokiškas vertimas, perduotas per komunistų

TV stotį, sovietų diktatoriaus kalbą visai išryškino.

Chruščevo kalba nesušvelnino Rytų-Vakarų politinės įtampos dėl Berlyno, — pasakė Brandt. Pasak jo, virš padalinto Berlyno miesto pasiliko tamsūs debesys kaip ir visuomet.

Vakar iš komunistų valdomos rytinės Vokietijos pabėgo apie 3,000 asmenų į Vakarus — laisvę.

Statistikos metraštis ne romanas

LONDONAS. — Londone išeinąs lenkų emigrantų savaitraštis "Orzeł Biały" paskelbė, kad Varšuvoje leidžiamas statistikos metraštis esąs lygus romanui... Ypatinai skaitmenys apie namų statybą nieko bendro neturi su tikrove. Esą statistikos srity Lenkijos komunistų partijos vado Gomulkos laikai nieko nesiskiria nuo Bieruto eros.

● Nebus taikos Europoje, jei Vokietija bus suskaldyta. Vakarų Vokietijos parlamento pirmininkas Gerstenmaier išskėlė reikalavimą, kad taika būtų pasirašyta su visa Vokietija. Vokietija turi būti sujungta, ir tik tada bus galima kalbėti apie ilgalaikę taiką Europoje.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— Prezidentas Kennedy vakar pasirašė įstatymą, sumažinantį jAV perteklių ir padidinantį ūkininkų pajamas. Ūkininkai turės 1962 metais sumažinti 30 proc. kviečių sėją. Kviečių ūkininkai turės patvirtinti naujas turgaus kvotas referendumu rugpjūčio 24 dieną prieš joms įsigaliojant.

— Lotynų Amerikos vadai tarpamerikinėje ekonominėje ir socialinėje konferencijoje Urugvajuje vakar pritarė prezidento Kennedy programai dėl vakarų pusrutulio (hemisferos) ekonominio gyvenimo pagerinimo, išskyrus Kubos ekonominę carą Ernesto Guevarą.

— Valstybės sekretorius Dean Rusk vakar Paryžiuje kalbėjosi su prancūzų prezidentu de Gaulle Tunisijos Bizertės bazės krizės klausimu.

— JAV valstybės sekretorius Rusk šiandien atvyko į Romą pasitarti su Italijos premjeru Fanfani tarptautiniais klausimais. Ketvirtadienį kalbės su vakarų Vokietijos kancleriu Adenaueriu, kuris dabar ilsisi Italijoje.

— JAV kariuomenės protimai. Apie 40,000 armijos ir aviacijos vyrų dauguma jų yra užaliarmuoti prezidento įsakymu, vakar pradėjo karinius pratimus N. S. Carolinų valstybės. Tai didžiausi kariniai pratimai nuo II Pasaulinio karo.

— Atstovų rūmų komercijos komisija pradės tardymus biržos akcijose ("serų") prekyboje).

Stiprina agitaciją per radiją

VARSUVA. — Gomulkos režimo pavidimu, netrukus numatoma sustiprinti lenkų radijo programas, skiriamas užsieniui. Lenkai ypatingai siekia stiprinti propagandą už Oderio — Neisės sienos pripažinimą. Programos bus skelbiamos per trumtųjų bangų siųstuvus, o Breslau (Wroclawe) mieste numatoma statyti naują stotį. Naujos stoties įrengimus esą pristatysianti viena vakarų Vokietijos firma.

TRUMPAI IŠ VISUR

● Ghana gaus 98 milijonus dolerių paskolų iš Pasaulinio banko, JAV vyriausybės ir Britanijos vyriausybės pastatyti didžiules užtvankas Volta upėje.

● Aukštį JAV pareigūnai siūlo prezidentui Kennedy sulaukti visokią prekybą su Kuba. Tai būtų atsikėrimas Kubos diktatoriui už negažinimą Eastern Airlines lėktuvo "Electra". Nors dalinai Jungtinės Amerikos Valstybės yra nutraukusios prekybą su Kuba, bet šis kraštas dar išgabeną maisto į Kubą ir importuoja tabakus už 50 milijonų dolerių kasmet.

● Solidarizuoja su Berlyno gyventojais. Dvylikos kraštų socialistų vadai, kurie buvo susirinkę dviejų dienų konferencijon Helsingoer, Danijoje, bendrą su vakarų Berlyno gyventojais. Ten pat pat pabrėžiama, kad būtų pavojinga keistis esamą padėtį. Rugsėjo mėnesį kviečiama socialistų tarptautinė konferencija Briuselyje, Belgijoje. (E.)

Arai skraido pavieniai, varnos mėgsta būriuotis. Lengvabūdziai mėgsta kompanijas, išmintingieji — ieško vienuos. — Fr. Rueckert

Admirolas Arleigh Burke (kairėje) sveikina savo įpėdinį kaip laivyno veiksmų viršininką adm. George W. Anderson, prisiekus Annapolyje, Md. Burke išėjo atsargon, išstarnavęs 34 metus. Anderson, 54 metų, gimęs Brooklyne, vadovavo JAV 6-tajam laivynui Viduržemėje iki užėmė naują postą. (UPI)

Rusk važiuos į Japoniją

TOKIO. — Valstybės sekretorius Dean Rusk ir kiti penki prezidento Kennedy kabineto nariai š. m. lapkričio mėnesį atvyks į Japoniją pasitarti ekonominiais reikalais. Tai vakar pranešė spaudos konferencijoje užsienio reikalų ministras Zentaro Kosaka.

Pasak Kosakos, Jungtinių Amerikos Valstybių delegacijoje taipgi bus išdo sekretorius Douglas Dillon, komercijos sekretorius Luther Hodges, žemės ūkio sekretorius Orville Freeman, vidaus sekretorius Stewart L. Udall ir darbo sekretorius Arthur J. Goldberg.

Indonezija gavo JAV laivų

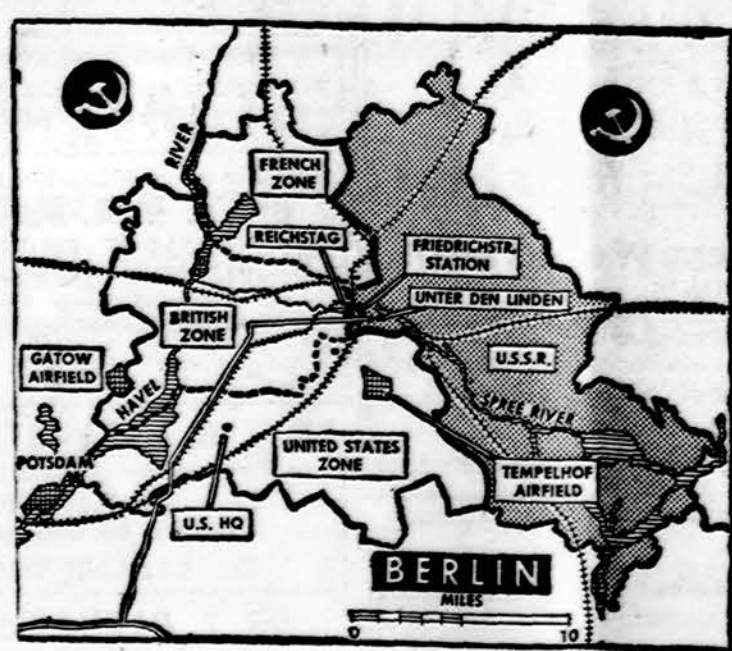
JAKARTA, Indonezija. — Du išlaipinimo ir gelbėjimo laivai, pirkti Jungtinės Amerikos Valstybės, atplaukė iš San Francisco į Jakartą. Gelbėjimo laivas gautas pagal JAV karinės pagalbos programą ir kiti laivai bus naudojami išdalinti maistą ir rūbus.

Nusavino Havanos kapines

HAVANA, Kuba. — Diktatoriaus Fidel Castro vyriausybė šioms dienoms nusavino Havanos arkivyskupijos Colon kapines.

Kraujo perliejimas Amerikoje

— Daugiau kaip 5,500,000 pančių kraujo buvo perlieta Jungtinės Amerikos Valstybės praėjusiais metais.

Zemėlapyje parodytas padalintas Berlynas — Sovietų zonoje yra ekonominis skurdas, o kitose zonos — gerovė. (UPI)

Rusai "norį" ilgiau dirbti

MASKVA. — Maskvos spauda vakar pranešė, kad Rusijos gynybos darbininkai paprašė vyriausybės leisti ekstra valandą kasdien dirbti, nes vyksta Berlyno krizė.

Raudonųjų laikraštis "Pravda", baigus kalbėti Chruščevui per televiziją pirmadienio vakarą, darbininkai susirinko į pogrindinius pareikšti savo paraišmą.

"Pravda" pranešė, kad darbininkai Maskvoje, Leningrade, Kijeve ir Gorky paprašė padidinti jų dienos darbą nuo 7 iki 8 valandų "sustiprinti krašto gynybas".

Sovietų spauda pradėjo agitaciją paruošti gyventojus prieš sunkesnius gyvenimo sąlygų, nors ir taip jau gerokai skurdą.

Vakariečiai planuoja suglausti linijas, jei krizės Europoje testūs

Keturių vakariečių užsienio reikalų ministerių pasitarimai

PARYŽIUS. — Keturių didesnių vakariečių valstybių — Jungtinės Amerikos Valstybės, Britanija, Prancūzija ir vakarų Vokietija — sutiko krizės konferencijoje, baigtoje pirmadienį, įsakyti radikaliskai padidinti karinius dalinius palei Vidurio Europos pasienį šį rudenį, jei Sovietų Sąjunga atsisakytų užimti protingesnę liniją Berlyne.

Pasak diplomatinio šaltinio, Vakarų užsienio reikalų ministrai įsitikinę, nors pietryčių Azijoje krizės sumažėjusios, bet Europoje karo pavojus pasilieka "daugiau nei teoretiškas".

Netrukus po šio samprotavimo sovietų diktatorius Chruščevas savo kalboje teigė, jog vakariečių valstybės "stumiančios pasaulį į pavojingą pakrantę". Jis pasakė, kad Rusija taipgi, galbūt, sustiprins savo armiją "Vakrų pasieniuose, atsižvelgiant į pavojingą pakrantę".

Britanija, Prancūzija ir vakarų Vokietija, 2½ dienos pasikalbėjimuose su valstybės sekretorium Dean Rusk, sutarė griežtai nepaprastų priemonių, nes prezidentas Kennedy š. m. liepos 25 dieną paprašė sustiprinti Vakarų karinę jėgą.

Pasak diplomatinio šaltinio, per sekančių 50 ar 60 dienų bus daugiausiai sustiprinta pėstininkų divizijos ir šarvuotųjų vienetai. Bet jei Kremlius ir toliau grasins Berlynui, vakariečiai įsakyti karines jėgas Europoje sustiprinti.

JAV valstybės sekretorius Dean Rusk vakar Paryžiuje kalbėjo Šiaurės Atlanto Sutarties organizacijos (Nato) tarybos

posėdyje ir paprašė sustiprinti NATO karines jėgas, norint rimtai sutikti Berlyno krizės.

— Valstybės sekretorius Dean Rusk vakar Paryžiuje kalbėjo Šiaurės Atlanto Sutarties organizacijos (Nato) ambasadoriams ir paprašė vakariečių sąjungininkų sustiprinti savo karines jėgas akivaizdoje susirėmimo dėl Berlyno su Sovietų Sąjunga. Nato ambasadoriai visais balsais pritarė JAV valstybės sekretoriaus Rusk pozicijai dėl Berlyno.

Fronidzi vizituos Indiją

NEW DELHI, Indija. — Argentinos prezidentas Arturo Fronidzi sekantį gruodžio mėnesį vizituos Indiją, kur viešės tris savaites.

Kanados pagalba Nigerijai

MONTREALIS. — Kanada bus pirmoji britų bendruomenės (commonwealth) kraštas, parūpinęs Nigerijai ekonominę pagalbą. Nigerija gaus \$1,350,000 pagalbą iš Kanados. Tuo reikalu neseniai nigeriečių delegacija lankėsi Kanadoje.

Pasitarimai Bulgarijoje

SOFIJA, Bulgarija. — Šiom dienom Varnoje buvo susirinkę bulgarų komunistų partijos centro komiteto kvietimu, eile partijos vadovų iš įvairių Rytų bloko kraštų. Tarp pareigūnų buvo sovietų partijos prezidento narys Kosyginas, prezidentinio kandidatas Zacharovas, čekų ministras pirmininkas Sizoky ir kiti.

UTOPINIŲ PRANASYSČIŲ IR CHRUSČEVO TEZIŲ KRATINYS

Puolami Vakariai, nusta tomi nauji terminai

REUTLINGENAS, Vokietija. — Liepos 30 dieną, paskelbus naująją partijos programos projektą, Sovietų Sąjungos žmonių ir jos pavergtiesiems nupeštas pasakiškos ateities vaizdas. Tekstą liepos 30 d. paskelbė "Pravda" su "Izvestijomis" ir radijai. Dabar jis pateikiamas tautos "aptarimui". Kiekviename projekto skyriuje atsispindi Chruščevo pažiūros bei tezės. Projekte pakartojama tai, ką Chruščevas yra dėsęs 21-me partijos suvažiavime 1959 m. Per pastaruosius dvejus su viršum metus komunistinės teorijos srity neįvyko jokių radikalesnių posūkių, tad politinį Sovietų Sąjungos einamą kelią žymia dalimi nusako praktikas Chruščevas su savo patikėtiniais partijos centro komitete.

Trumpai tariant, pagal programos tekstą Sovietų Sąjun-

gos komunistų partija, nugalėjusi visas materialinio ir techninio pobūdžio sąlygas bei kliuvinius, ligi 1980 metų numato sukurti komunistinę bendruomenę. Ligi 1970 m. sovietai nori pralenkti Jungtines Amerikos Valstybes ūkiniu požiūriu. Perėinant iš socializmo stadijos į komunizmą pažadama ypatingi palengvinimai, pvz. nemokami butai ir trumpiausią pasaulio darbo dieną. Partija pastebi vis dėlto, kad šie tikslai numatyti laiku įvykdyti teįmanomi taikos sąlygose.

Jau pirmame projekto skyriuje pabrėžiama, visai neatsižvelgiant į realybę, kad, esą, "kapitalistinė pasaulio sistema savo visumoje yra pribrendusi socialistinei proletariato revoliucijai". Iš čia išeidama partija kitiuos skyriuose paviršutiniškai ir argumentais nesiremama į-

rodinėja, kad Vakarų pasaulis šiuo metu išgyvena "neišsprendžiamą visuomeninę, politinę ir ūkinę krizę". Viso puolimo svertis kreipiamas į JAV-bes, keliose vietose jos vadinamos imperialistinių jėgų, valstybinio kapitalizmo ir kolonializmo centru. Nesunku įžūrėti, kad programos projektas išveda globalinio susikirtimo tarp komunistinių pajėgų ir Amerikos reikalingumą. (Nukelta į 7 psl.)

Trūksta Vokietijoje darbo jėgos

BONNA, Vokietija. — Vakarų Vokietijos įstaigos pačios ne benori tikėti, kad krašte bedarbių nebėra nė 100 tūkstančių, o laisvų vietų yra 580,000, vadinasi, trūksta darbo jėgos.

Redaguoja: SKTN. P. NEDZINSKAS IR LIUDA ČESNAITĖ
Adresas: P. Nedzinskas, 2532 W. 46 Place, Chicago 32, Ill.

JUODKRANTĖS TUNTAS STOVYKLAUS

Kaip kas met, taip ir šiais metais "Juodkrantės" Tunto jų skautės rugpjūčio mėn. atarą pusę praleis stovykloje.

Daug kas stebisi, kad jų skautės visada stovyklauja vėlai. Bet iki šiol mes niekad to nesigalėjome. Ir ką gi padarysi — juk negalim palikti nestovyklavusių savo vyresniųjų sesių, kurios beveik visos ir dirba ir studijuoja universitetuose! Kaip tik joms bus malonus vasaros mokslo sezono užbaigimas — prieš sunkų žiemos darbą. O jaunosios ūdros ir žuvėdros galės pabūti kartu su savo mielomis vyresnėmis sesėmis.

Tat — 12-tą rugpjūčio pirmosios jų skautės pionierės išvažiuoja į stovyklavietę — paruos stovyklą už savaitės visoms kitoms atvažiuojančioms. Pionierės vadovaus — sesė Aušrelė Gaizytė-Butkienė ir sesė Danguolė Urbonaitė.

Rugpjūčio mėn. 19-tą dieną labai gražioje Wisconsin Dells apylinkėje, labai mielo tautiečio Prano Nevardausko vasarvietėje užvirs linksmas gyvenimas. Suskris žuvėdros, vėtrės, ūdros, gėmės, undinės ir kitos pasakiškos būtybės ir "Udruvės" stovyklą ir bus taip linksma, taip gera, kad prisiminimai lydės visą gyvenimą.

Dar yra vis daug "užkietėjusių" širdžių, kurie stebisi, koks įdomumas gyventi palapinėje, jei nėra patogios lovos, vonios ir ramybės?!

ŠIOS VASAROS SKAUTIŠKI DARBAI

J. DAINAUSKAS

Stovykla, ilgesniam ar trumpesniai laikui, savo programa užpildydama skauto dieną pilnumo, vaizdžiau ir pilniau išamona jaunuoliui skautybės esmę, mokina geriausias jaunuolių supratsti kokių būdų jam skautybė gali būti jo gyvenimo kompasu. Bet skautybė yra linksmas žaidimas ir negalima iš jos daryti mokslo!

Stovyklaujama, visų pirma, gamtoje, toliau nuo visų kasdienybės, miesto triukšmo, pasitenkinant vien tik būtiniausiomis gyvenimo priemonėmis. Kai kas gal, net ir iš senesniųjų tarpo, mano, jog stovyklautojui reikia lingi lagaminai mantos, "pūkinės patalynės", elektros virtuvės, o gal net ir šaldytuvai bei lovos. Ne, tai būtų tik paprastas miestelėno, įsikalusio sau į galvą, jog be tokių ar kitokių "patogumų" jis negalys pajudėti iš savo namų, galvojimas. Skautiška stovykla taip pat nėra "poilsio atostogų" vieta. Tikrai skautiška stovykla, tai skaus, tiško darbo, realaus darbo vieta, kur skautai praktikoje gyvena skautišku skilčių esmę. Kur jie išina skautiškas programas, mokosi būti vedamais ir patys būti vadovais.

Stovykla nėra poilsio vieta, bet ji negali būti ir nuobodžiavi. mo vieta, nes būdama viena pagrindinių skautiško auklėjimo priemonių, stovykla, visų pirma, jaunuoli sužavi savo originalu-

Mielieji visi, jei tik galėtumėte įžvelgti į nuotykių, džiaugsmo ir juoko kupiną stovyklinį gyvenimą, visi bėgte bėgtumėte, skriste skristumėte su jaunaisiais, jei ne stovyklauti, tai bent juos atlankyti.

Tėveliai pykstate, kad vaikai kalba tik angliškai, kad užgule ant televizijų užmiršta minimalinį mandagumą ir t. t. ir t. t. Stovykloje būna tik graži gamta, ramybė, vyresnės sesės visomis pastangomis lieja į jaunėsių sesių auselės lietuvišką žodį, lietuvišką dainą, lietuvišką legendą...

Ypač šimt Udruvės stovykloje bus dedamos pastangos, kad sesės sužinotų, kokia graži yra Udruvės šalis — pasakiškoji Lietuva.

Stovyklai vadovaus — paskautininkė Jonė Kregždaitė, patyrusi būriuotoja ir vandens sportininkė, sesės — Janina Liškevičiūtė, Ramunė Kyklytė, Jolanda Eigelytė ir Danguolė Urbonaitė.

Labai prašome, kad sesės į stovyklą nesivežtų jokių radijų aparatų ir žurnalų ar knygų.

Sunkųji bagaža — lovytes ir patalynę reikia pristatyti į Jaunimo Centrą nuo rugpjūčio 7 iki 11 dienos, nuo 6:30 iki 9:00 val. vakaro — pas sktn. tėvą Raibūžį.

Prašome neveluoti!

Juodkrantės Vadija

P. S. Stovyklos lankymo savaitgalis bus 26—27 rugpjūčio.

Prof. Jonas Kupronis lankėsi "Draugo" redakcijoje su visa savo šeima. Ponia Marija Sragytė-Kupronienė Lietuvoje buvo Žemės ūkio ministerijoje tarnautoja, sūnus Algimantas prieš tris metus baigęs inžineriją ir dirbęs kaip mechanikos inžinierius Decatur, Ill. Duktė Danutė — medicinos laboratorijos technike dirba miesto ligoninėje, Champaign, Ill. Jauniausia duktė Dalia baigianti aukštesniąją mokyklą.

mu, programos įvairumu, gyvumu. Berniukas prisideda prie skautavimo, nes jame tikisi gauti žaidimų malonumą ir, dažniau siais, jis nustoja būti skautu, kai tik nustoja galimybės džiaugtis skautaudamas! Štai dar viena skautiško darbo, o ypač stovyklos veiklos gairė, skautų vienuotai vadui turinti priminti, kad jo vadovavimas būtų gyvas, įdomus, patrauklus jaunuoliui, kad jis jaunuoli mokytų bežaidžiant, o ne kalant tokią ar kitą programos dalį. Viena pirmutinių stovyklos "reikmenų" tai skautiška uniforma, kuri nustato skauto priklausomybę, elgseną ir jo orumą. Skautiškam darbui susiję su šiltais, kurių "prototipas", tai nuo amžių, visuose pasaulio kampuose, žinomas vaikų žaidimų būrelis, į kurį susispietę, įvairiausių kraštų vaikai, savarpo, bet esmėje vienodai, siekia, bando pergyventi tokius ar kitus nuotykius. Bet tai, drauge, ir mūsų laikų, net labiausiai specialų mokslų darbo žinomos "ekipos", "team". Skiltis apjungia draugovę, nes viena atskira skiltis lygiai kaip ir "team", negali apsieiti be kilnaus varžymosi su kita skiltimi, "team".

III-jo laipsnio patyrimą jaunais skautukas gali įgyti ir skilties bei draugovės suigoje, bet didžiulia II-jo, o ypač I-jo laipsnio patyrimą pilnumo įgyti ir supras jo esmę tik stovykloje pagyvenęs skautiška. Iš čia stovyklavimo programa turi skirtis nuo paprastos suigos programos. Išmokimas pastatyti stovykloje palapinę, parengimas valgio, budėjimas, susieti su žaislais, o pagaliau ir stovyklos likvidavimas bei rūpestingas stovyklavietės sutvarkymas, jaunam berniukui, nesiriša vien tik su išvardintu "veiksmu" atlikti. Tai esanti netiesioginė "mokykla" ir kitiems jo darbams, jo kasdieniniam gyvenimui, būsimam suaugusio žmogaus gyvenimui.

Gal kai kas pasakys, ypač kas iš tėvų, dar nesugadintų skautybės esmės, jog jie nenorį siųsti savo vaiko į stovyklą "dirbti, vargti". Ne! Aš pats, dar ir šiandien, po keturiasdešimties su viršum metų, prisimenu savo pirmą stovyklavimą, gal ir tikrai labai primityvios sąlygose, kaip kaž ką žavingo, kaž ką, kas mane išmokino ir mano tolimesniai gyvenime elgtis vienaip, o ne kitaip! Vasara, stovyklavimas, skautai tikrai pasirengs skautiško tolimesnio patyrimo egzaminams. Tai būtų mūsų skautų esminis šios vasaros uždavinys.

MINTYS SUGRĮŽUS

Dar tik prieš savaitę nuaidėjo paskutinis "Aušros Vartų" tunto "Merkinės" stovyklos švilpukas, o atrodo jau taip senai stovyklavę sesės išsikirstė mies to gyvenimo takeliuose.

Ką naujo mums duos šie darbai, mokslo metai? Tikiu, kad ne viena sesė prisims praėjusią stovyklą, gal ne vienos širdyje liks lietuviškas, skautiškas dailis.

Mes džiaugiamės tėveliais, gražiai išleidusiais savo drausminį dukreles stovyklon, o labiausiai tai geraisiais "Aušros

Vartų" tunto bičiuliais: dr. Vaitaičiu, kuris Cicero gyvenančias seses prieš stovyklą patikrino ir paskiepijo. Taip pat didžiausia, skautiška mūsų visų padėka priklauso mieloms sktn. B. Kožicienei ir p. Kasniūnienei, kurios "Merkinėje" rūpinosi stovyklaujančių sveikata.

"Aušros Vartų" tunto "Merkinės" stovyklos vadovybė

NAUJI TUNTININKAI BROLIOJE

LSB Vyriausio Skautininko įsakymu, nauju Bostono "Žalgirio" skautų tunto tuntininku nuo š. m. liepos mėn. 16 d. paskirtas ps. Kostas Nenortas, 44 Alban street, Dorchester 24, Mass. U. S. A.

Kanados rajone, nauju Hamiltono "Nemuno" tunto tuntininku nuo š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. paskirtas js. Petras Breichmanas, 233 Locke street So., Hamilton, Ont., Canada.

(Nukelta į 6 psl.)

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1029
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Eizas.
Ofiso ir Akinių Dėklų
754 WEST 25th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas, Protėjas
Aparatų-Protėjų, Mėd. bandžai, Spec. pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIC TECHNIQUES LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PProspect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonu HEimlock 4-1522 nuo 2 iki 9 v. p. p. kaskied, išskyrus trečiadienį, ir šeštadienį.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2853 West 63rd St.
Val. kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Seštadieniais 10—1 val. Trečiadien. uždaryta. Kitu laiku susitarus. Ofiso telef. LAfayette 3-8229. Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampos 47-05 ir 47-06 val. vak. Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Sešt. 2—4 val. Trečiadien. ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telef. LAfayette 3-6048. Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. PProspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Seš. 10—12 val. vak.
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvirt., penkt., 1-4 ir 7-9. Antr., 1-6, treč., 8-12, pagal sutartį, sekm. uždaryta.

DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos: pirm., antr., ketvirt., 2-9 val.; penkt., 10 v. r. iki 9 v. v.; šešt., 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. J. G. BYLA - BYLAITIS
Nervų-smegenų chirurgija, ligos
2737 WEST 71st STREET
Valandos tik susitarus
Tel. GROvehill 6-3409

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. vidaus ligos
Tel. ofiso — REpublic 7-1900
namų — GROvehill 6-8161
Pasiūlyti nauja ofiso
FRANCISCO MEDICAL CENTER
2858 West 63rd Street.
Pirmą tik pagal appointment

Rez. GI 8-0875 Rez. HE 6-1670
Dr. Eisin Dr. Balukas
DR. W. M. EISIN-EISINAS
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą
Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0094

Ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6807
DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampos)
Val. kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta
Atostogos iki rugpjūčio 20 d.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: \$13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign \$11.00 per year outside of Chicago and in Canada.

Prenumerata: Metams ½ metų 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje \$13.00 \$7.00 \$4.00 \$1.75
JAV ir Kanadoje \$11.00 \$6.00 \$3.50 \$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos, gavus prašymus.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:00, seštadieniais — 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:30, seštadieniais — 8:30 — 12:00.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak., Seštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiadien. ir kitu laiku tik susitarus. Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017. Ligonius priima pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-7007. Namų rez. tel. PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS (JORSKA)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Val. Pirmad. ir ketv. nuo 2:30 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 5 iki 8; Sešt. nuo 1 iki 4 val. Kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadien. ir šeštadieniais.

Telefonas: GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Rd.
Valandos 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir Seštad. tik 10-12.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antr., ketvirt., ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Seštad. 1—4 val. trečiadien. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. Iškylus trečiadienį, seštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, skaukite KEldzie 3-2568
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
Val. Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketv. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadien. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168. Rez. tel. WAlbrook 5-3765

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEimlock 6-3545 (OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. ofiso PR 8-7773, rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Val. pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampos)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštad. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 So. Kedzie Avenue
PAGAL SUSITARIMĄ
Tel. HE 4-1562
Skambinti 2 iki 9 val. popiet kasdien, išskyrus trečiadienį.

Perskaityt "Draugą", duokite ji kitiems pasiskaityti.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA-CHIRURGE
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULman 8-4766
Namų: BEverly 8-3946

Priėm. val. kasdien 6-9 v. v. Sešt. 1-4 v. p. p. Trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofiso VI 2-1484. Rez. RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
3259 South Halsted Street
Val. kasdien: 3-7 p. p.; Seštad. 2-4 val. Treč. uždaryta.

Ofiso telefonas — BISHop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampos Kedzie ir Archer)

Val. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekm. tik susitarus.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
2745 West 69th Street
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
Priėm. šv. Kryžiaus ligoninė. Val. Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 6-8 val. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu. Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinus keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. WA 7-7381
Val. 10 ryto iki 8 vak., trečiadien. uždaryta. Seštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1—3 p. m. Trečiadien. ir Seštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLIFFside 4-2386
Rez. tel. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 S. Ashland Ave.
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir seštadieniais uždaryta, pirmąją pagal susitarimą. Seštadieniais nuo 2 val. iki 5 val. vak.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 6-1222 ar RE 3-5577
Ofiso val. Pirm. 7-9 v. v., Antrad. Treč., ir Penkt. 6-9 val. vak., Seštad. 2-4 val. popiet. ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
2454 West 71st Street
(71ma ir So. Campbell Ave.)
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti tel. HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiadienį, ir šeštadienį.

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2324 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais nuo 1-4 val. popiet. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS (VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6416, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Trečiadien. ir Seštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rez. 6600 So. Arlesian Ave.
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p. 6-7 v.

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

VALANDOS:
Pirm. 12 iki 4 po piet
Antr. 9 iki 4 po piet
Treč. uždaryta visa diena
Ketv. 9 iki 8 po piet
Penkt. 9 iki 8 po piet
Sešt. 9 iki 12:30 po piet

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue Tel. — GROvehill 6-7575
Chicago 36, Illinois
JOHN PAKEL, Jr. — President JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

KVIEČIAME!
Current Dividends up to 4 1/4 %

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prienamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytams per 37 metus.

CHICAGO SAVINGS yra viena iš idomiausių ir gražiausių įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje.

Taupytojų patogumui: naujaisi įrenginiai, du dideli kiamai automobiliai (vienas įvažiuojamas į Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigų taupantiems nariams.

VALSTYBĒS SEKRETORIUS

KELI AKTUALŪS KLAUSIMAI

Vasario 16 gimnazijos pagrindas – lietuviškumo ugdymas

JUOZAS ŠVAISTAS
ŽIOBRIA! PLAUKIA
ROMANAS

(Bus daugiau)

DVIKOVA

GEDIMINAS GALVA

JAV prezidento liepos 25 d. kalba prikėlė amerikiečių iš miego ir išjudino vakariečius. Krašto spauda apie kalbą atsiliepė kuo palankiausiai. Gallup stebėtojai pranešė, kad amerikiečių ryški dauguma pasisako už kietą laikyseną prieš Sovietus. Jaunimas susirūpinęs galimu pašaukimu karinėje tarnyboje. Vyresnieji svarsto, kad visos priemonės sustiprinti krašto saugumą gali patarnauti tikrai. Iš didelio debesies nebūsią lietaus. Šią išvadą mėgsta daryti tie, kurie anksčiau tesidomėjo spaudoje sporto rungtynėmis, nepaprastais nusikaltimais ir protarpiais popierių vertė biržose. Nuo jų mažai ką atsilieka ir A. Stevenson tvirtindamas N. S. Chrusčevą sušvelnėjus.

Atgarsys užsienyje

Anglijoje kalba sukėlė nerimą. Daugelis įtakingų dienraščių prikiša ne tik jos netikslinumus, bet ir klaidingą JAV laikyseną. Jei JAV išties nori tartis su Sovietais, kodėl pasisauna karine jėga gąsdinti ir nuo derybų atgrąsyti?

Kanada priekaištuoja, kad JAV prezidentas, aiškiai neaptarė ko jis išties nori ir ko siekia. Šnekėdamas apie Berlyną turėjęs aiškiai pasakyti ko išties jis ten siekia. Šis priekaištas, kad JAV plano neturintios ateities politiką vairuoti, užtiknamas ir anglų įtakingoje spaudoje. Kanada šiose sąlygose, žada tik žodžiais JAV paremti.

Prancūzija patenkinta, kad JAV kartą apsisprendė ir ėmė ryžtą rodyti.

Didžiausio palankumo ir susidomėjimo būta vakarinėje Vokietijoje, kuri jau dabar norėtų prailginti karinę prievolę, padidinti karių skaičių. Šiuos ir kitus žygius numato daryti savo saugumui sustiprinti tik po Bundestago-parlamento rinkimų.

Šiaurinio Atlanto santarvės nariai jau padarė išvadas ir ėmė veiksmams Europos gynybą sustiprinti.

N. S. Chrusčevas, Italijos ministro pirmininko Amintore Fanfani žodžiais nūsta ir jis senokai ruošiasi atsikirsti rugpjūčio 7 d. kalboje. Žodinė dvikova jau pradėta.

JAV tikslai

JAV prezidentas gėtinai ilgai, net ištisas 7 savaites tylėjo, tarėsi ir svarstė būdus atsikirsti Sovietams. Vienos pasita rime prezidentui įsprautas raštas, kuriuo Maskva spyrė vakariečius į Canosą eiti, sulaukė atkirčio. Liepos 17 d. atsakius į raštą prezidentas turėjo atvirai paskelbti savo sprendimą: įspėti Sovietus, atkreipti amerikiečių dėmesį į dabartinę tarptautinę padėtį ir ruoštis deryboms turint rankoje tvirtesnę lazda.

Washingtonas mano, kad šioje kalboje esąs tikslas nustelbti Maskvos propagandinį pirmavimą. Amerikiečiai propagandos srityje iki šio meto neišaugo iš vaiko batų, nes jie nesugebėjo suprasti eilinio reikalo, kad propagandos ginklas turi būti lankstus, susietas su visomis veiklos šakomis taiklus, o ne skelbimas — advertising, kad JAV nori pirmauti pasaulyje.

JAV prezidentas tuojuo ėmėsi priemonių krašto karinę pajėgą ugdyti. Kariuomenės šaukimų vyrų skaičius padvigubintas. Numanyta 1 mil. atsarginių pašaukti, nors pradžioje pasitenkinta tik 250.000 vyrų įrikiuoti į kariuomenę. Pirmą kartą imtasi rimtų priemonių krašto gyventojams apsaugoti ir šis reikalas pavestas karinei vado-

vybei. Šie visi ženklai sako, kad JAV, 16 metų svyravusios, kartą pasiryžo nuolaidų ir pasitraukimo politiką palaidoti.

Kas toliau?

Karinis sustiprinimas yra ne tik atsakymas Sovietams, kai jie ėmėsi priemonių karinę pajėgą didinti ir oro bei jūrų laivynų pajėgumą rodyti. JAV karinės pajėgos sustiprinimas būtinai norint pradėti kietas kalbas su Sovietais.

Prezidentas taręs, kad Berlyno klausimas nereikalingas derybų vis tik kalboje praveria joms duris. Kuriais klausimais numatomos derybos? Kas nutiks, jei derybos nepavyks ar iš viso jos neįvyks? Kurioje padėtyje vakarai atsidurs, kai Sovietai pasirašys sutartį su rytine Vokietija ir Varšuvos santarvės stos ginti, jei vakariečiai nenorės pripažinti jos sprendimų?

Tarkime, kad šie klausimai paliekami ateičiai spręsti. Tačiau kai kurių klausimų Sovietai neatidės. Lenkijos — Vokietijos sienų klausimą Sovietai laikys „išspręstu“ ir privers vakariečius nenoromis šį sprendimą ir vokiečių padalinimą pripažinti.

RELIGIJA RUSIJOJE NEBUS IŠNAIKINTA

Pasikalbėjimas su vysk. Andriejum Katkoff, MIC

Bizantinų-slavų apeigų vyskupas Andriejus Katkoff, MIC, konsekruotas vyskupu 1958 m., gyvenęs Romoje, atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes lankyti rusų katalikų. Jis yra Rytų Apeigų Kongregacijos paskirtas vizitatorium rusams tremtiniais. Iš Amerikos jis vyks į Hong-Kongą, ir pasikvi į Australiją, kur yra daug rusų pabėgėlių. Jis yra visuotinajam Bažnyčios susirinkimui paruošiamosios Rytų apeigoms spręsti komisijos narys.

Garbusis svetys atsilankė „Draugo“ redakcijoje. Buvo jam pateikti klausimai, į kuriuos vyskupas maloniai atsakė.

— Ar daug yra rusų katalikų Amerikoje?

— Sunku būtų pasakyti. Neturime statistinių davinių. Yra, pasakytų, keliolika tūkstančių. Parapijų turime New York, So. Bostone, Los Angeles, Calif., San Francisco, Calif., Montrealyje turime rusams bažnyčią, neseniai pastatytą.

— Ar yra čia Amerikoje rusų kultūrinių organizacijų?

— Rusų katalikų centras yra Fordham, N. Y., prie Tėvų Jėzuitų universiteto. Tenai labai gražiai vystosi rusų katalikų spaudos darbai. Spausdinamos

Nuklydimas

JAV prezidento šis pareiškimas vertas ypatingo dėmesio: „Mes pripažįstame Sovietų istorinį siekimą po eilės naikinančių įsiveržimų užtikrinti centrinės ir rytinės Europos saugumą. Mes manome, kad šiuo reikalu galime susitarti ir drumstoje srityje įgyvendinti saugumą ir laisvę“.

Prezidento kalboje ši svarbiausia vieta mūsų spaudoje buvo nutylėta. Ką prezidentas norėjo pasakyti tvirtindamas, kad Sovietai siekia užtikrinti centrinės ir rytinės Europos saugumą? Kai jis mini apie tenyčius nuolatinius įsiveržimus nutyli apie jų nūdienį neįmanomumą. Ar šioje nuoklydoje prezidentas nori pakartoti savo pirmą žodį, kad rytinę ir centrinę Europą amžius rusas valdys? Pagaliau, ką jis šandieną laiko drumsta sritimi ir kas yra tikrojo taikos drumstėju ir laisvės užgnaužėju? Šie opūs klausimai rodo, kad ne tik prezidentas, jo patarėjai, bet ir kalbos rašytojai išties turi kairių apgalvintą saitą su C. L. Sulzbergeriu, kuris pripažįsta taisyklę: kalbas ne žmogžudys, o jo nužudytoji auka. Pabaltijo tautos daug kentėjo, daug vakariečiai tikėjo, tačiau jos nelaukė pažeminimo ir įžeidimo būti politinių mainų objektu.

Bizantinų-slavų apeigų vysk. Andriejus Katkoff, MIC.

— Ar daug yra Hong-Kongė rusų?

— Yra apie 1.000 rusų. Jie ten atbėgo iš Kinijos. Pabėgėliai ten nepasilieka. Daugumas jų išvažiuoja arba į Braziliją arba į Australiją.

— Kokios sąlygos yra Australijoje?

— Australijoje priskaitoma apie 25.000 rusų emigrantų. Jie ten gyvena nebogai. Tėvai Marijonai turi rusams emigrantams pagelbėti centrai, neatsižvelgiant, ar jie katalikai ar ne. Bet centras yra katalikiškas. Tarp rusų emigrantų aš ten išbuvau septynerius metus. Dabar važiuoju tenai po konsekracijos jau antrą kartą. Reikalingas susidaryti rusų lankytis dėl to, kad iš Kinijos vis daugiau ir daugiau rusų atplūsta į Australiją. Išbūsiu iki Kalėdų. Pasikvi grįžti į Romą.

— Kur paskui važiniosite?

— Tikiuosi aplankyti Pietų Ameriką. Turime daug centrų ir parapijų Europoje. Esu jų daug aplankęs, bet dar ne visas.

— Kokios sąlygos yra dabar Rusijoje religinui atžvilgiu?

— Padidėjo dabar antireliginė propaganda. Padidėjo taip pat bedieviškoji spauda. Iš to išeitų, kad Rusijoje religinės nuotaikos yra paaugusios. Todėl komunistai bedieviai ir padidino propagandą. Religija Rusijoje nebus išnaikinta. Atrodo, kad kritiškasis religijai momentas yra jau praėjęs, nes naujoji generacija nepasidaro bedieviška, kaip komunistai tikėjosi.

— Kokia religijos šaka Rusijoje turi daugiau laisvės?

— Nė viena religija neturi pilnos laisvės. Žinoma, daugiausia laisvės, jeigu apie ją iš viso galima kalbėti, turi pravoslavų Bažnyčia. Protestantams duodama laisviau reikštis taip pat.

ikonos, kurios turi labai didelį rusuose pasisekimą. Mat, mūsų žmonės jas labai mėgsta turėti namuose. Spausdinami ir kitokie religiniai spaudiniai ir išdirbami religiniai daiktai.

— Kaip žiūri rusai į vienybės reikalą, kuris dabar keliamas ryšių su visuotiniu Bažnyčios susirinkimu?

— Rusai katalikai nori tos vienybės. Mūsų katalikams Romos Bažnyčia yra ta pati, kaip kitiems katalikams. Rusai pravoslavai apie Bažnyčių vienybę kalba ne vienodai. Konstantinopolio patriarchas yra tam prielankus. Pravoslavų Bažnyčių emigracijoje yra betgi skirtingos nuomonės. Iš viso, emigrantai tuo klausimu nesutaria. Spaudoje pasirodė nuomonių, remiančių minėtą vienybę.

— Romoje veikia „Russicum“ kolegija. Kokios reikšmės skiria šiai kolegijai šv. Sostas?

— Šioje kolegijoje auklėjami bizantino-slavų apeigų ir rusų dvasios kunigai. Ją globoja šv. Tėvas, kaip ir kitas popiežiškas kolegijas. Popiežius Jonas XXIII viena proga yra pareiškęs, perteikdamas linkėjimus, kad yra galimas daiktas, jog pasikeis Rusijoje sąlygos. Russicum yra atviras visoms tautybėms. Visi čia gali studijuoti.

SVEIKINIMAI SUKILIMO SUKAKTIES PROGA

Lietuvos Laikinosios Vyriausybės ministrai pirmininkui Kazui Skirpai ir ministro pirmininko pavaduotojui Juozui Ambrazevičiui:

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Muncheno apylinkės lietuviai, susirinkę prisiminti dvidešimties metų sukaktį nuo lietuvių sukilimo prieš Lietuvos sovietinius pavergėjus, Tamstų asmenyse nori pasveikinti visą Laikinąją Vyriausybę, kaip reikšėją visų lietuvių valios būti laisvais ir nepriklausomais.

Suprasdami, kad Lietuvos Laikinosios Vyriausybės nariai 1941 metų birželio 23 dieną buvo prisidėję riziką ir atsakomybę drauge su visais sukilusiais tautiečiais, kurių daugelis tada paaukojo savo gyvybes, Muncheno apylinkės lietuviai pagarbiai lenkia galvas prieš visas tos bendros atsakomybės aukas; prašo visus Laikinosios Vyriausybės narius niekada nepalsti darbe dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir šiuo tikslu žada savo paramą darbais.

Mes tikime, kad sutartiniai pasiaukojimo darbai išbūdinę pasaulio sąžinę ir privers Sovietų Sąjungos okupacinę valdžią palikti Lietuvos žemę, kaip sovietinės jėgos buvo priverstos tai padaryti 1941 metų birželio mėnesį. Munchenas, 1961 m., birželio 17 d.

Susirinkimo prezidiumas:

PLB Muncheno apl. pirm. kun. J. Tautkevičius

PLB Vokietijos Krašto V-bos pirmininkas kun. Br. Liubinas

VLIKO VT nariai J. Kairys ir V. Banaitis

ELF Bičiulių vardu Dr. J. Grinius Sibiro tremtinys R. Borchertas

Gerb. pulk. K. Skirpa,

minint dvidešimties metų sukaktį lietuvių Tautos sukilimo prieš nuožmų okupantą ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą su Laikinąja Vyriausybe, kuriai Tamsta vadovavai, PLB Italijos Krašto Valdyba siunčia Tamstai nuširdžiausius sveikinimus ir viltingus linkėjimus, kad 1941 m. birželio 23 dienos aktas būtų ta grandis, kuri mus visus sujungtų su sekanciu netoliu Lietuvos išlaisvinimu. Tos dienos aktas tebūnie mums pavyzdys kaip lietuvių tautos kovos už savo Krašto laisvę ir didelių aukų simbolis. Mes Italijos lietuviai turėsime jį visuo-

met prieš akis ir dirbsime kartu su Jumis ligi grįšime į laisvą ir nepriklausomą Tėvynę.

Visagalis Dievas telydi mūsų žingsnius.

K. Vincas Minevičius, PLB Italijos Krašto v-bos pirm.

Didž. gerb. p. min. K. Skirpai:

Prieš 20 metų Jūsų vadovaujamas organizuotas tautinio pasipriešinimo sąjūdis — Lietuvių Aktyvistų Frontas — dviejų i

„Draugas“

4545 West 63rd Street

CHICAGO 29, ILL.

Visi Pittsburgh'o Lietuviai

KLAUSO IR REMIA

Pittsburgh'o Lietuvių

Katalikų Radijo Programą

Lietuvos Vyčių Pittsburghe

JĮ TRANSLIUOJAMA

IS STIPRIOS IR GALINGOS

WLOA

RADIO STOTIES BRADDOCKS

Kiekvieną sekmadienį nuo

1:30 iki 2:00 val. p. p.

Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: Lithuanian Catholic Hour, Radio Station WLOA, Braddock, Pennsylvania.

CRANE SAVING

AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. Lafayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2 %

NESA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario mėn. 1 d., 1960 m.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMUSIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p.

ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p. p.

SEKSTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

Laivas, kuriuo plukdė amonija, prakiuruo Illinois upėje ir ištėkėjusi amonija užnuodino žuvis. Jų daugybė susitvenkė prie Pekin, Ill., miesto. Karštame ore žuvis labai greit sugedo ir Pekin, Ill., gyventojai turėjo skubiai valyti upę, kad pašalintų nepakenciamą kvapą.

(UPI)

"SAULĖ" RINKO AUKAS

V. LIULEVICIUS, Chicago

Rusijos caro Mykalojaus II 1905.X.30 paskelbtas manifestas Lietuvai davė kai kurių lengvatų. Leido dirbti lietuviams mokytojams Kauno ir Vilniaus gubernijose. Leido steigti privatus mokyklas. Leido tikybą ir lietuvių kalbą dėstyti lietuviškai. Pirmaisiais mokslo metais galėjo ir kitus dalykus dėstyti lietuvių kalba. Privatinėse mokyklose, lietuvių įsteigtose, visi mokytojai galėjo būti lietuviai. Tad lietuvių visuomenė ir griebėsi kurti švietimo draugijas, ir per jas steigti mokyklas. Kelių švietimo organizacijų tarpe išdygusi Kaune "Saulės" draugija tuoj susiorientavo, kad caro leidimas dėstyti lietuvių kalbą, be lietuvių mokytojų, neduos jokios naudos. Reikėjo paruošti mokytojų. Todėl "Saulės" draugija dar pirmaisiais įsikūrimo metais įsteigė Kaune slaptus mokytojų kursus. Vėliau gavo leidimą ir viešai atidarė. Prie to įkūrė suaugusių mergaičių mokyklą "Seminariją", buhalterijos ir prekybos kursus.

Bepelėdiant centre darba, iškilio gyvas reikalus turėti savus namus, tad šeštame visuotiniame susirinkime buvo nutarta statyti Kaune "Saulės" namus, kuriuose tilptų visi kursai, bendrabutis ir kitos įstaigos. Tuoj atsirado pritarėjų. Kun. Indriulis atsiuntė 100 rb. ir pasiryžimą atiduoti paskutinius marškinius, kad tik "Saulės" namai būtų pastatyti. Jis jau anksčiau (1908 m.) buvo davęs šios draugijos reikalams 1,000 rb. valstybės rentos bilietais. Draugijos vadovybė ryžosi pradėti statybą, kai surinks 50,000 rb. Išėjo šūkiu: "Pastatykite namus tiems, kurie Lietuvos vaikus moks".

Lešų telkimo klausimą besvarstant, akys nukrypo į JAV lietuvių, kurie jau anksčiau parodė rūpestį paruošimui Lietuvai šviesuomenės. Mat, jau XIX amž. pabaigoje (1899.X.2) katalikai suorganizavo moksleivių šelpimui "Amerikos Lietuvių Katalikų Apšvietos Draugiją — Motinėle", kuri duodavo stipendijas gražindami ir besąlyginiai. Gavę: rašytoja Marija Pečauskaitė — šatrijos Ragana, Pr. Dovydaitis, Stasys Šalkauskis, Pijus Karalius ir kiti. Iki 1943 m. sušelpė 43 asmenis. Prie progos reikia pažymėti, kad Tautos fondas sušelpė apie 100 mokslus einančių jaunimo. Tuoj (1901. XII.1) tam pačiam tikslui buvo sukurta tautiečių — liberalų "Aušra", o vėliau (1908 m.) ir socialistai sulipdė "Moksleivių Paskolos Ratelį". "Aušra" suteikė pašalpos 27 asmenims, kurių tarpe buvo: Ad. Varnas, Kl. Jurgelionis, Ign. Šlapelis, Ign. Jonynas, dr. Jurgis Šaulys, Aug. Janulaitis ir kiti.

Šių visų organizacijų tikslas — šelpti moksleivius ir studentus, Europoje ir čia besimokančius. "Saulės" draugija turėjo viltį JAV lietuvių tarpe sulaukti palankaus pritarimo jos sumanymui — "Saulės" namų statymui. Tad atsiuntė į Jungtines Amerikos Valstybes Laižvos kleboną kun. J. Tumą ir Kauno šv. Kryžiaus parapijos kleboną bei draugijos pirmininką kun. K. Ošauskį parinkti aukų.

Socialistinė spauda juos sutiko nepalankiai ir žiauriai puolė, primedama visokių kaltinimų, visokių šmeižtų. Net rusų valdžia juos apskundė. Visas puolimas rinkėjams turėjo gerokai įgrįsti, kad kun. K. Ošauskis, spaudoje atsisveikindamas, jų adresu pasakė: "Praciu pro "Kelvių" ir "Kovą" nosį užsiėmęs kaip pro nešva-

rumų vietas". Nežiūrint į tai, kad dalis lietuvių dėjo pastangų jų rinkliavą padaryti nesėkmingą, rezultatai buvo labai puikūs. Po 90 darbo dienų (1911. VII.19 — X.17), po 55 kolonijų atkankymo ir po daugiau 150 prakalbų, surinko stambia sumą — 19,000 dolerių. Vien Chicago lietuvių sumetė daugiau 2,000 dol. Beveik visi kunigai davė po 100 dol. Kun. Petraitis užrašė "Saulė" savo observatoriją, vertą 8,000 dol. Todėl kai kas ir priskaito surinktų aukų net 27,000 dol. Išvykus rinkėjams, nežinomas autorius laikraštyje teisingai pasakė: "Jeigu tat tiesa, kad penktą dalis lietuvių gyvena Amerikoje, tai amerikiečiai yra sudėję levo dalį Lietuvos švietimo reikalams."

Ta rinkliava įgalino pradėti "Saulės" namų statybą. Aukštoje vietoje, Žalajame kalne, nupirko iš miesto tarybos žemės sklypą, nors lenkai ir gerokai kėlė triukšmą. 1912.IV.30 buvo pašventinti pamatai, o 1913 m. jau baigti statyti. Statė ūkio būdu, kad pigiau kainuo-

tų tačiau išleista 155,000 rb. Teko net 35,000 rb. pasiskolinti iš banko, įkeičiant Žaliakalnio, Vilijampolės ir Šančių mokyklų namus.

"Saulės" rūmai (taip juos vėliau vadino) ne tik labai papuošė Kauną, bet jie buvo tautiško-katalikiško auklėjimo centru. Kai šv. Kazimiero seserys nuvyko į Lietuvą (1920.X.2) ir ten pradėjo švietimo ir auklėjimo darbą, pačią didžiąją savo įstaigą (šv. Kazimiero Seserų gimnaziją) įkūrė (1923 m.) Kaune "Saulės" rūmuose. Tuose patalpose, nežinomas autorius laikraštyje teisingai pasakė: "Jeigu tat tiesa, kad penktą dalis lietuvių gyvena Amerikoje, tai amerikiečiai yra sudėję levo dalį Lietuvos švietimo reikalams."

Kai buvo ryžtasi atidaryti Lietuvos Katalikų universitetą, tai šios įstaigos atidarymui pasirinkti "Saulės" rūmai Kaune. Ne dėl rengėjų kaltės LKU nebuvo atidarytas, bet tuose rūmuose tai pačiai įstaigai buvo telkiama biblioteka.

SOVIETINIO ŽMOGAUS MORALĖ

VLADAS MINGELA, Detroit, Mich.

Sovietinė propaganda tūkstančiais didų garsiai trimtuoja ir skelbia pasauliui, jog šiandieninėje Rusijoje ir jos valdomose satelinėse valstybėse pavyko išauklėti naujus žmones su komunistų partijos idealais. Stalino valdymo laikais, o dabar, valdant Sovietiją naujam diktatoriui N. Chruščevui, garsiai ir plačiai trimtuojama, esą "dekadentinis Vakarų pasaulis skęstas dorovinio sugedimo jūroje". Ir toji ilgąsietė ir visokerioje sovietinė-komunistinė propaganda iškelia ir rodo pavyzdžius šiandieninį rusą. Bet pažįsta tą Rusiją tvirtina, jog toji rusišką komunistinė propaganda tai tik... mitas. Tikrovė kitokia. Šiandieniniai Rusijos valdovai ir naujo sovietinio žmogaus "kūrėjai" neramiai dailosi ir Vakarų ir ima lyginti jauno Ivano moralę su tokio pat amžiaus "kapitalisto" morale ir kt. dvasiniais privalumais. Jau įsitikinta, jog tas Ivanas jokių būdu nėra pranašesnis, bet dažniau visais atžvilgiais žemiau stovįs žmogus. Įdomu, jog tokios nuomonės priešo ne tik vakariečiai stebėtojai, moralistai bei psichologai. Tarp kitų tokios nuomonės bei įsitikinimo prieita ir žymaus rusų medicinos daktaro, mokslininko dr. T. S. Atarovo. Tas daktaras, apdovanotas Sovietų S-gos užsitarnavusio gydytojo titulu. Jis yra parašęs apie dešimt mokslinio ir kitokio turinio knygų. Vienoje savo knygų jis moksliniais pagrindais remdamasis įrodinėja, jog esą būtina Sovietų įvesti seksualinį ir kitokių auklėjimą jaunimui. Šioje knygoje pateikta daugybė drąsių reikalavimų jaunimui: daugiau, dr. T. S. Atarovo reikalauja auklėjime griežtų reformų, drąsių posūkių. Kremlius sunermito. Daugybė įrodytų faktų, pateiktų žymaus komunisto ir medicinos mokslininko, vienu smūgiu sugriovė optimizmą atausčius klaidingus įsitikinimus dėl naujo sovietinio žmogaus papročių, dėl jo pranašesnės moralės, dėl jo "ketasprandiškumo". Tas "pranašumas" baigėsi fiasko ir gėdingu blefu. Pasirodė, jog rusai patys save apgaudinėjo, ilgai apgaudinėjo ir patys sau vis įrodinėjo, jog jie visais atžvilgiais praaugo "vakarietių žmogų"... ne tik techni-

koje, bet ir moralėje, bet tai buvo vienas papildomas sovietinis melas.

Zema moralė, nedorovingumas, giliai sukrėtė dr. Atarovą ir jis ryžosi Sovietų Rusijos labui tuos gėdingus, rautinus faktus iškelti į viešumą. Jis pareikalavo, kad komunistų partija susirūpintų naujos jaunimo auklėjimo sistemos kūrimu. Ir visa tai jis norėtų, kad partija prastų skubos keliu!

Toje knygoje jis pateikia daugybę skaudžių faktų. Būtent: "Yra daugybė vyrų, kurie lengvu įpratimu kiekvienai jaunai mergaitei amžiną meilę prisielia, o pasiekus meilės, tą mergaitę bejėgę ir apviltą — apleidžia. Daugybė yra vedusių žmonių pas mus, kurie vedę tik prieš vienus ar dvejus metus, o kaip jie vienas kitam nusibodę ir nemielai. Jie negalvoja ilgainiui, kaip greitai šeimos židini, paliekant vaikus motinai..."

"Kiti, kad ir vedę, ieško meilės nuotykių. Tiesa, yra gal daugiau sugedusių vyrų, bet išimties nesudaro ir moterys.

Dr. Atarovas pateikia pavyzdžių, štai vienas jų:

Dr. Atarovas mini vieną 30 metų rusą, kurį vadina "L". Tas "L" jam padarė gerą įspū-

IŠ SIBIRO PIRMAI KOMUNIJAI Į LIETUVĄ

Sidabrinio jubiliejaus iškilmės

Kun. Vinco Endriūno, saleziečio, sidabrinis kunigystės jubiliejus sekmadienį paminėtas itin iškilmingai. Saleziečių sodijoje prie Cedar Lake 12 val. buvo iškilmingos šv. mišios, kurias atnašavo pats jubilatas, asistuojamas kun. P. Urbaičio ir kun. dr. J. Prunskio. Giedojimo saleziečių seminarijos choras, Lietuvišką pamokslą pasakė kun. J. Prunskis, primindamas atėjusią iš anapus Gelėžinės Uždangos žinią apie vieno lietuvių tremtinių šeimą Sibire. Ten, paugus tremtinių šeimos dukrai ir nesant katalikų kunigo, močiutė mergaitę slapčia nusivėžė į Lietuvą, kad galėtų priimti pirmą šv. Komuniją, ir paskiau vėl grįžo į Sibirą. Kaip brangi Eucharistija, kad tokius žygius dėl jos atliekama. Kunigas Endriūnas

dį, t. y. jo manymu, jis tinka atlikti sovietinėje sistemoje auklėjamą žmogų. Tas "L" pavyzdingas, vienas geriausių sovietinėje sistemoje užaugusiųjų žmonių: jis puikus komunistinės šalies atstovas. "L" geras darbininkas, mėgsta sportą ir politiškai giliai susipratęs sovietinės-komunistinės šalies patriotas. Aukšto ūgio, geros sveikatos. Tokie vyrai turi pasisekti pas moteris. Be to, "L" visad pavyzdinčiai apsiėmęs, jo bėta žvilga, jo žvalumas atspindi veidą, jo elgsenoje. Bet tik pasekus "L" gyvenimą namuose, tuoj pasireiškia negerovės. Jis užlaiko motiną, bet jokios pagarbos motinai nerodo. Jeigu ji tik išdrįsta sūnui žodį tarti, tas puola ją kaip žvėris: bauriausiais žodžiais koluoja, net apstumdus. Rusijoje vedama maždaug nuo 17 metų: ir vyrai ir moterys paklūsta tam amžui. "L" buvo ne kartą vedęs. Jis žmoną kolodavo, net nesigėdėdavo ją apmūsti. Ji ilgai negalėjo jo žiaurumų pakęsti: paliko kambarį (jį gyveno viename kambaryje V.M.).

Dr. Atarovas stebėdamas nenoromis matė daugybę nepagarbos atsitikimų, o dar daugiau jis matė gėdingo nesusiavaldymo. Jis įsitikino, jog "L" charakteryje kažkas netvarkoje, kažkas nesuderinta ar išderinta, nors tas jaunas sovietinis žmogus geras darbininkas, priklauso partijai.

Tas "L" po trumpo laiko palikęs ketvirtą, oficialiai vestą žmoną, susipažįsta jaunute našlėle. Jo puiki išvaizda ir pavyzdingas užsilaikymas darbe sudarė jai gilaus ir gero įspūdžio. Pamilo. Jis skubiai paruošė sąlygas bendram gyvenimui. Gavę kambarėlį prie kitų žmonių. Po metų, kada ji laukė kūdikio, ji sužinojo, jog jis ir nemano jos apie. O jeigu jis ir kalbėjo kada apie vedybas, tas nebuvo rimtai. Po to ji išėjo su vos gimusiu kūdikiu. Toks meilės galas "L" buvo lauktas, nes jo naujoji sugyventinė jau buvo nusibodus.

Dr. Atarovas tą pavyzdį pateikdamas išsitarė, jog "L" esą gyvenęs netaip, kaip partija norėtų, jis gyvenęs taip, kaip "moralę praradę dekadentai ir kapitalistai" kad gyveną. Daugybė sovietinių, komunistinės sistemos auklėtinių, gyvenimo pavyzdžių ištyręs, tas daktaras susirūpino Sovietijos miglota ateitimi.

Mums atrodo, kad tokioje "auklėjimo sistemoje", kur krikščioniškos idealai paneigti, kur kūdikiui imama skiepyti neapkęntos jausmai, kur ateizmas ir Dievo paniekimas laikomas idealu — kitaip ir būti negali. Gaila, kad tas daktaras to nežinojo.

AUKOS LIETUVOS LAISVINIMUI

1961 m. vasario mėn. 12 d. įvyksiamie Lietuvos Nepriklausomybės mūšime Philadelphiaje, Pa, kurį suruošė JAV Lietuvių Bendruomenės Philadelphiajos apylinkės Lietuvos laisvinimo reikalams aukos:

150 dol. — Ateitininkų sėndraugijų Philadelphiajos skyrius pagal vardinį sąrašą: A. ir Z. Saliai — 20 dol.; B. ir M. Žukauskai — 15 dol.; Algis Žukauskas — 15 dol.; A. ir K. Juozapavičiai — 13 dol.; A. ir K. Gasparėnai; K. ir B. Cikotai; Alb. Šmulkštys; T. ir A. Gečiauskai; Po 6 dol. — A. ir J. Lukai; Po 5 dol. — B. ir M. Vaskaikiai; E. ir A. Binkiai; V. ir A. Grudžiai; F. ir S. Kanavičiai; A. Kazickas; K. ir O. Surkevičiai; B. Petruskienė; Po 3 dol. — J. Krassauskaitė; M. Zilinskienė.

Po 100 dol. — Liberty Federal Savings and Loan Association; Sv. Jurgio parapija.

Po 20 dol. — P. ir D. Baubliai; Ch. ir O. Chelėdėn.

Po 16 dol. — Lietuvių Moterų Atstovybės Philadelphiajos klubas.

Po 15 dol. — J. Ardy; A. ir R. Dantai; A. ir O. Jurskai; kun. V. Martusevičius; A. ir V. Mykolaičiai.

Po 10 dol. — V. ir P. Alekna; A. ir S. Bendžiai; M. ir K. Dalinkėvičiai; A. Didžiulis; R. E. Drastis; J. Jurašūnas; J. ir L. Jurskiai; S. Jurskytė; J. ir P. Kaciūnaitis; V. Karalius; Z. ir R. Kalvaiciai; M. ir A. Klemai; A. Lorch; A. Kanin; V. Mašalaiciai; A. ir P. Mašalaiciai; P. M.; M. Mikutavičius; S. A. Mineika; V. Mošinskis; I. ir V. Norkai; V. ir A. Norvaišai; L. ir V. Norvaišai; K. Petkūnas; E. ir J. Petruskai; E. ir J. Petroniai; E. Plavičiūtė; B. P.; B. ir M. Raugai; L. V. S. "Ramovė" Philadelphiajos skyrius; Ch. J. Roman; J. E. Sidonis; J. ir J. Stelmokai; L. ir V. Sautžiai; Z. ir R. Tamošiūnai; B. Ubeika; S. Vaskonis; K. Valys; E. ir A. Veisai; P. Vaskys; K. Virbieckas; V. Zaliauskas.

970 dol. — Philadelphiajos Lietuvių Bendruomenės šeštadieninės mokyklos mokiniai.

7 dol. — K. Gudėnas.

Po 6 dol. — P. Baras-Barusevičius; B. ir V. Buinai; A. ir M. Cepuliai.

Po 5 dol. — J. Aglinskis; kun. K. Batutis; M. J. Bigenis; A. Che-

batoris; A. Daukas; D. Earaminas; I. ir V. Elertai; A. ir A. Gaičiai; J. K. Gasis; P. Gakus; J. ir J. Gečiauskai; E. ir S. Gudei; A. ir B. Impulevičiai; M. ir J. Jablonskiai; P. E. Jakaitis; A. Jankauskas; J. Jurskis; S. ir D. Kisieliai; A. ir G. Kubilevičiai; J. Kubiliūnienė; M. ir J. Klausai; M. Krassauskaitė; J. ir Z. Knystautai; A. Kriščiūnas; G. ir V. Maciūnai; V. ir P. Makarauskai; I. ir V. Matonai; B. ir V. Majauskai; A. ir E. Martin; E. Masel; J. J. Matulis; S. ir J. Mockūnai; N. N. (Nežinomas); K. ir J. Puziniai; J. Pavilonis; F. Pempė; E. Sakalauskaitė; A. Sabaliauskienė; E. ir J. Skladičiai; O. ir K. Surkevičiai; E. ir A. Sparkevičiai; V. ir U. Suopiai; H. Savickas; K. Spakauskas; L. ir V. Stankai; J. Simkus; J. Starke; S. Romanaušienė; E. ir A. Tarvydai; R. Ugnas; A. Vaskelis; M. ir A. Vaisiai; Vaisiniai; K. ir O. Valaiciai; V. Vilūnas; E. Vilūnas; C. Vinskis; H. Vainūnas; L. Vyktinas; E. Valinčius; V. Zukauskas.

Po 4 dol. — J. Augaitytė; V. ir V. Klemai.

Po 3 dol. — Avižonių šeima; J. Deksnys; Z. Jankauskas; K. ir A. Kazickai; V. Mickus; B. ir V. Muraškai; N. N.; R. Uzumekis.

Po 2 dol. — L. Aleksa; V. Baruch; V. ir V. Budriai; L. R. Bura; A. Cesonis; A. Chmielauškas; V. Jaskeliavičiūtė; O. Kreivėnienė; B. Mandžiukas; P. Miešius;

TELEVIZIJAS
paprastai ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarimą, vietos, už dirbtuvės darbus — \$10.00 ir dalyvų pigios pakeisklės lėmos.

J. M. GLINAS
2549 W. 69th St. U. A. PR 6-1063

R. Paulaitis; O. A. Pierce; J. Russell; L. Surkevičius; F. Šimoliūnas; O. Žilinkevičienė.

Po 1 dol. — Antanavičienė; Antanas; L. Bakanas; I. Bieliukevičienė; J. Ciurlionis; A. Dragunevičiūtė; Jakaitienė; G. Kreivėnaitė; J. Lietuvišienė; O. Neglažienė; B. Rukšienė; A. Sercevic; P. Sidlauskas; W. Sveklia; W. Tarvin; V. Viltrakis; E. Wengraitis; N. D.; N. N.; trys vokai be pavardžių.

Visiems aukojusiems ir talkininkavusiems ruošiant minėjimą reikiame padėkų.

JAV Lietuvių B-nės Philadelphiajos apylinkės valdyba

DRUGAS, trečiadienis, 1961 m. rugpj. 9 d.

FEDERALINIAI DARBO SAMDOS ĮSTATYMAI

Spaudai paruošė Pr. Šulsa
Knygėlė klausimų ir atsakymų forma yra išsiskirti veikiantieji JAV-bės federaliniai darbo samdos įstatymai. Knygėlė kainą 40 centų. Pinais su užsakymais siųsti: "DRAUGAS", 4545 West 63rd St., Chicago 29, Ill.

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

DARGIS DRUG STORE

2425 W. Marquette Road
LAIKE ATOSTOGŲ

nuo rugpjūčio mėn. 15-tos dienos

BUS UŽDARYTA.

Sugrįšim rugsejo mėn. 1-mą dieną.

Prašome patikrinti savo receptus dėl pakartotinų išpildymų.

Dėkingi esame už Jūsų kooperavimą.

CHARLES P. DARGIS, Reg. Pharmacist

VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak. 9:30 v. r. iki 6 v. v. Treč. ir sekmadi. uždarai.

Idomiausias romanas

VYTAUTO ALANTO TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ

Stipria intriga, ryškiais charakteriais, patriotine idėja — planinga atkėstyti lietuvių skriaudėjams bolševikams — patraukia kiekvieno lietuvių širdį. Tai yra šiuolaikio lietuvių rašytojo giesmės apie didvyriškus Lietuvos garbės gynėjų partizanų ir partizanų žygius.

462 psl. Kaina \$4.50 dol.
Išleido Liet. Knygos Klubas.
Gauama DRAUGE
4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

4 1/4% mokame už santaupas, padėtas investavimo sąskaiton. Už paprastoj sąskaitoj laikomus pinigus mokame 4%.

Dabar mūsų turtas jau viršija \$20,000,000.00

Didžiausioji ir stipriausioji Bridgeporto taupymo įstaiga.

Per 65 metus nuolat mokame aukščiausius dividendus, suderintus su santaupų saugumu.

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

8400 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8, ILLINOIS • CHICAGO 64106
"Free Parking directly behind our office"
NEW OFFICE HOURS: MONDAY and TUESDAY 9 A.M. to 4 P.M. / WEDNESDAY 9:30 A.M. to 3 P.M. / THURSDAY 9 A.M. to 3 P.M. / FRIDAY 9 A.M. to 3 P.M. / SATURDAY 9 A.M. to 1 P.M.

KNYGOS JŪSŲ BIBLIOTEKAI

Balys Sruoga: Dievų miškas, atsiminimų knyga, vienas šturpausiu dokumentu, parodantis, kas yra laisvė ir kas ateina su pavergimu. Kieti viršeliai, 480 psl. \$5.00
Jurgis Savickis: Žemė dega, rašytojo ir diplomato atsiminimai iš 1939—1945 m., kruviniausio ir tragiškiausio mūsų tėvynės ir Europos istorijoje. Apie 870 psl. dviejuose tomuose po \$4.50
Jonas Aistis: Apie laiką ir žmones, literatūriniai atsiminimai apie laisvėje kylantį Kauną ir jo kultūrinį kilimą. \$2.50
Užsakymus ir pinigus siųskite:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

PASINAUDOKITE "DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikalingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išlaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas, duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei dūtas lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išviliojoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

BOSTONO ŽINIOS

BOSTONO SKAUTAI
KRYŽKELEJĘ

Tarnauti Dievui, artimui, tėvynei, tai gražiausias obalsis, tai gražiausias tikslas ir gražiausia idėja. Skautai tai turi įsirašę pagrindiniu gyvenimo keliu. O pati skautų organizacija yra graži jaunimo auklėtojų ir graži sugyvenančių, ne tik savo tautoje, bet ir tarptautinėje plotmėje. Skautybė ir mūsų mažytei tautai yra davusi daug gero. Net ir šiais sunkiais pokario metais lietuviai skautai labai gražiai reprezentavo Lietuvą ir lietuvių tarptautiniuose skautų suvažiavimuose ir jų džiamborėse. Kai daug kur lietuviams labai sunkiai sekėsi prasimušti ir tarptautinius suvažiavimus, mūsų skautai, nors ir sutikdami daug kliūčių, jas nugalėdavo ir visados gražiai atstovavo savo tautai.

Ir štai šios gražios organizacijos Bostone ir apylinkėse esančiuose padalinuose (t. y. Bostono tunte) pradėjo augti kažin koks neaiškus grybelis. Nesakytumėm, kad Bostono skautų vadovai yra ne geri, nesakytumėm, kad Bostono skautai yra blogi, taip pat nesakytumėm, kad Bostono skautų tėvai neremia šios gražios organizacijos. Atrodo, kad Bostono skautų tėvai labai rūpinasi ir viskeriškai šią organizaciją remia. Skautai naudojami gražiomis patalpomis, turi savo ūkiniams reikmenims susidėti patalpas, tėvai baigia įrengti priekabą prie automobilio vykstantiems į stovyklą jų skautiškam turtui nugabenti. Rodos, daugiau jau nieko ir nebereikėtų.

Deja, tikrumoje taip nėra. Jis kažin kur įsimitęs kažin koks grybelis, kuris knisias į šios gražios organizacijos vidų. Maždaug metų bėgyje, jau yra tris kartus pasikeitusi tunto vadovybė. Dabar yra vasara ir pats stovyklavimo ir bendrai skautiškos veiklos judėjimas laikas, o Bostone ir vėl daromi pakeitimai. Gal tėvai yra nepatenkinti skautų vadovais? Nemanytumėm. Gal patys skautai nepatenkinti savo vadovais? Taip pat nemanytumėm. Bet vis tiek kažin kas ir kažin kur darosi ir nežinia kodėl.

Skautų tėvų komitetas yra kreipęsis į skautų organizacijos aukštesnes instancijas ir prašęs nedaryti jokių pakeitimų nors šiuo vasaros laiku. Bet tai buvo lyg ir paskubinimas padaryti pakeitimus kuo skubiau. Labai skubiai ir laabi ter-

minuotai buvo susirašinėjami ir įsakinėjama, kuo skubiau padaryti pakeitimus ir perduoti pareigas. Skautų tėvų komitetas susaukė skautų tėvų suairinkimą, kuris absoliučiai balsų dauguma įpareigojo skautų tėvų komitetą kreiptis į aukščiausias skautų institucijas, kad nors laikinai nebūtų vykdomas padarytas pakeitimas.

Jeigu ir toliau bus einama tuo pačiu keliu, ar tik neatsiras Bostono skautuose skilimas, kuris nežinia kur pasuks.

Kaip jau pradžioje buvo minėta ir pozicija ir opozicija yra geri žmonės. Tik kažin kur esąs kažkokios ambicijos, o gal dar ir kitokios priežasties grybelis, kuris braunasi į šią gražią organizaciją, turi išnykti ir nedaryti žalos jaunimui ir pačiai organizacijai. O ir patys skautų vadovai, prisimindami skautų gyvenimo keliu žodžius, turėtų atsisakyti daug nuo ko ir organizacijos vienybės reikalingą pastatyti aukščiau neaiškių smulkmenų ir ambicijų.

— Mirė dr. J. Antanėlis. Liepos 31 d. staiga mirė dr. Juozas Antanėlis. Velionis buvo vos 52 metų. Bostoniškiamis ir apylinkėse buvo žinomas ne tik kaip geras optometristas, bet ir kaip dainininkas. Buvo palaidotas ketvirtadienį iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone.

Velionis paliko žmoną ir tris dukteris. Velionies šeimai ir artimiejiems reikiame gilia užuojautą.

— Inž. Algimantas Gustaitis susituokė su Rasa Arinaite New Yorke rugpjūčio 5 d. Į vestuves buvo išvykę jaunojo tėvai — rašytojas Antanas Gustaitis ir aktorė-režisorė Aleksandra Gustaitienė. Taip pat vestuvėse iš Bostono dar dalyvavo Stasys ir Elena Santvairai, Pranas ir Monika Lemberčiai, Jonas ir Tatjana Vasiliauskai, Viktoras ir Elena Vizgirdos, dr. Stasys ir Laima Jasaičiai ir pabroliai — Kęstutis Mickevičius ir Laimis Venckus ir eilė kitų jaunimo ir suaugusiųjų.

— James Strigūnas paaugojo parapijai 500 dol. savo žmonos Sofijos atminimui.

— Vaikūnų šeima paaugojo 200 dol. savo tėvelio Vincento atminimui.

— Karolis Jankunavičius rūpinasi parapijos koplyčiai prie 7 gatvės naujų laiptų ir tako įėjimui išmūrijimu ir išcimentavimu. Jis pats padengia ir visas išlaidas.

RAŠAU PASKUTINĮ KARTĄ

JONAS VAIČIŪNAS

Patefono adatėlė vibruoja ant pirmosios lietuvių kompozitoriaus ilgo grojimo pramoginės muzikos plokštelės. Dešimt kūrinų. Tai tik dalelė Vytauto Jancio ankstyvesnių lengvosios muzikos dalykų. O jų jaunasis kompozitorius turi apie gerą pusimtį. Kai kurie jų sukurti dar Lietuvoje. Aštuoniolikmetis, dar neturįs kompozicinės mokyklos, duoda savo pirmąjį simpatingąjį „Neužmirštuolės“, šiandien orkestrą mėgiamą ir grojamą. Studijuodamas Stuttgarto konservatorijoje, rašo ilgiausią eilę pramoginės muzikos, lygiagrečiai armonizuodamas liaudies dainas ir duodamas gaidas lietuvių poetų eilėraščiams.

Baigęs muzikos mokyklą, bręstantis kompozitorius atsiskaito pramoginių dalykų ir metasi, vadinamojoni, rimtojo kūrybon.

V. Jancio karjera prasidėjo Kauno valstybiniam teatre. Pir-

masis ir antrasis smuikas operos orkestre, vėliau Kauno radijofone, įrodė, dar kuone vaiko, didelius gabumus. Bet nei smuikas nei pianinas nebuvo jo tikras kelias, o tik priemonė jo tolimesniam kompozitoriaus darbiui.

B. Pakštui pasitraukus iš Lietuvių Auditorijos, auditorijos orkestrą kurį laiką veda V. Jancys. Tačiau tas jo nepatenkina, ir iš orkestro vadovavimo pasitraukia, šalia savo tiesioginio pragyvenimo šaltinio, atsidėdamas savo pamiltam kompozicijos menui. Mišios, simfonija, operetė, visa daugybė lietuviškais motyvais harmonizuotų dainų solo balsams ir chorui parodė kompozitoriaus neilnius gabumus. Viena iš jo dainų buvo atlikta pirmoje JAV ir Kanados Dainų šventėje Chicagoje.

Plokštelė sukasi, ir aš klausau „gabalus“, kai kuriuos senokai girdėtus. Švysteli „Neuž-

mirštuolės“, „Ilgesys“, „Ar pameni“ (ta antraštė ir visa plokštelė) ir „Sudiev“. Juos buvo dainavęs Scheinfeldo vyrų orkestras Vokietijoje ir Balio Pakšto kvintetas Amerikoje. Kiti šeši — dar niekur negroti ir nedaunuoti, jei neskaitysime pačio kompozitoriaus ar jo brolio baritono Broniaus Jancio atsitiktinius paskambinimus ar padainavimus privačiose vietose.

Dabar girdžiu šiuos lengvus perlukus su dainininke Vanda Stankiene, vokalinio trio: P. Čelkiu, A. Trinkūnu ir B. Mačiukevičiumi, lydi nt Bobby Christian RCA dešimties instrumentų orkestrui. Orkestras puikiai sugėbėjo pagauti kompozitoriaus kūrinį dvasią, pasirodymas grynai europetiško žanro stilijus. Aišku, interpretavimas tegalėjo būti pasiekiamas, arčiau bendradarbiaujant su pačiu autoriumi ir muzikinės dalies vedėju solistu Br. Janciu.

Stankienės balsas įdomios spalvos ir specifinio tembro. Mezzosopranas su tvirtu skambėjimu žemutinėse gaidose kai kuriose vietose duoda basso pro fundo atspalvį. Jeigu kada ir turėjome vieną kitą mažą šokių plokštelę, moteriško balso įdainuotą, tai tolygūs neteiko girdėti. Didelis dainininkės

LAIŠKAI "DRAUGUI"

Gerbiamasis Redaktorium, nuolankiai prašau įdėti Jūsų leidžiamame laikraštyje jį mano pareikškimą:

Man teko skaityti Tėvynės Balsą mane liečiantis straipsnis: Veiksmų auka ir bėgnis. Pirmiausia turiu pasakyti, kad ten nieko neradau kas atitiktų tikrovę. Parašyta apie mane, bet viskas perversta viršun kojomis. Tą galiu įrodyti ne savo paties žodžiais, bet turimais dokumentais. Pirmiausia M. Jackevičius įrodinėja, kad mano pavardė ne Pleskevičius, bet Pliskevičius. Tai tikras melas. Aš tam įrodyti turiu savo gimimo metrikus ir kitus lietuviškus dokumentus. Toliau M. Jackevičius puola Nepriklausomos Lietuvos redaktorių, kad mano parašytas atsiminimus parašė ir išleido patsai redaktorius. Čia irgi grynas melas. Ten viskas buvo parašyta mano paties ir nei joks redaktorius, ir nei joki veiksmai man neraiš ir nieko man nediktavo, nes viską parašiau pats. Ir tai yra tikra teisybė. Redaktorių galėjo taisyti mano mažamokslis klaidas. Tai ir viskas. Tad prašau nekalinti jokio redaktoriaus, nei jokių veiksmų, bet mane patį. Kas ten buvo parašyta, tas yra viskas mano paties žodžiais, samprotavimai ir mintys. Niekas man čia negali diktuoti ir negali manęs priversti ką nors rašyti arba nerasyti. Ką aš noriu, tą galiu rašyti; ko nenoriu, galiu nerasyti. Čia neturime ir nebūjome jokių komisarių nei politrukų.

Toliau M. Jackevičius rašo, kad kažkada mums teko susirašinėti. Tiesa, vieną laišką buvau jam parašęs, kurį ir pats M. Jackevičius mini. Labai gaila, kad jojo neįdėjo į savo laikraštį, tada būtų visi lietuviai pamatę ir įskeitę kas ten jam buvo mano parašyta, bet manau, kad kiekvienas doras lietuvis supras ir pats kas ten buvo gero jam parašyta. Jį rašiau, kad neapsigyniau man čia siunčiamų šlamštų ir raginimų grįžti į tėvynę. Kai bus tėvynė laisva ir nepriklausoma, kokią mes savanoriai-kūrėjai buvome iškovoję, tada mes grįšime ir be šūlynių ir raginimų. Bet tik ne iš rusų bolševikų valdoma.

Nežinau kodėl bolševikai susirūpino ir jiems pagailo jų didelio priešo ir anksčiau jų vadinto provokatoriaus, ypač M. Jackevičiaus mano dabartinių vargų gyvenančio čia Kanadoje, užmiršdami kas...

Jeit tik dovanos kam reik, Tuoj į "Draugą" tu užėik: Puikią knygą ten įgysi — žmogui džiaugsmą padarysi.

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miestelidimai ir pilna apdrauda. 2047 W. 67 PL. WA 5-8063

pliusas: aiškus skiemenų ir žodžių tarimas.

Kalbant apie žodžius, malonu nustatyti, kad net ne lygintai negalime su Šabaniausko, Grauzinio ar kitų jda nuotais versiniais tekstais. V. Jancys savo muzikai pasirinko logiškus ir tikslius žodžius, su mintimi ir prasme. Daugelyje sakinių jaučiamas paliktojo krašto ir paliktosios, nepasiekiamos mylimosios ilgesys. Sakau, "mylimos os", nes muzika rašyta, išimtinai, vyriškam balsui, baritonui, taigi, ir tekstas turėjo būti kiek taisomas, nuo ko gal nukentėjo, pav. "Ateiki, mylimam..." paversta: "O, mylimas ateik"... arba: "Man vis sapnuojas g'ntaro kasos"... pakeista į "...gintaro kraštas." Tačiau ši smulkmena meninės plokštelės vertės nesumažina. Jeigu kas gali pykti, tai nebent plokštelės aplankas pažymėti keturi žodžių autoriai. O klausytojas ar šokantysis, kad ir labai išleptinto skonio, turės pripažinti kompozitoriaus ir interpretuotojų didelį muzikinį pajautimą.

V. Stankienė jau kelintą kartą man (na, ne, tikrai ne man) da nuoja iš "Ar pameni"; "...aš rašau tau paskutinį kartą...". Niekad nenoriu gauti paskutinio laiško ir atkelti adatėlę nuo plokštelės į šoną.

Jų buvo daroma su manimi užgrobus mūsų tėvynę Lietuvą 1940 metais. Pirmiausia aš buvau apšauktas didžiausiu liaudies priešu ir nežūrint į mano karo invalido silpną sveikatą buvau areštuotas ir pasodintas į Mariampolės kalėjimą. Ten buvau kankinamas, mušamas visokiais būdais. Nežūrint į mano ir taip jau silpną sveikatą stovį, man bolševikai kankindami nakties metu išmušė dantis, išpjausė, išsukino, išdėgino kažkokiu skysčiu rankų pirštus. Kada aš klausdavau už ką mane kankinate, nes niekam nieko blogo nesu padaręs, man atsiakydavo, kad aš daug užmušiau kariadamas 1919 metais ir tarndaudamas kariuomenėje savanoriu. Man buvo pasakyta, kad bolševikai savo priešų neužmiršta ir per 50 metų ir jiems nedovanoja. Tik tada aš sužinojau už ką esu kalėjime ir už ką esu mušamas ir kankinamas. Dar kalėjime buvau įtrauktas į sąrašus su kitais lietuviams išvežti į Sibiją. To padaryti jau nespėjo, nes vokiečiai ir patys sukėlė lietuviai žaibo greitumu bolševikus iš Lietuvos išvijo ir ne visus numatytus išvežti besuskubo.

Tada manimi nesirūpino nei toks M. Jackevičius, nei J. Paleckis, nei joki kiti lietuviški ir rusiški bolševikai. Dabar tik po 20 metų, kada išleidu savo prisiminimus, M. Jackevičius manęs pagailo. Kad aš čia Kanadoje gyvenamas kenciu vargą, badą, baimę ir kitus nedateklus ir neragždamas į savo tėvynę Lietuvą, turiu viešai pasisakyti, kad manęs niekas nekaltino ir negundė bėgti iš Lietuvos. Jau gerai viską buvau pergyvenęs pats savo kailiu bolševikų atneštą Lietuvai rojų.

Tamsta rašai, kad man buvo paskirta Lietuvos valdžios tik mažytė pensija kaip karo invalidui, nustojusiam 70% darbingumą. Tas netiesa. Lietuvos valdžios visi karo invalidai buvo apgrūpinti net ir labai gerai, palyginant su kitų valstybių, nes gaudavau 127 litus per mėnesį pensijos ir nereikėjo pas nieką prašyti jokios išmaldos. Be to visiems invalidams buvo nemokamas gydymas, gaudavome dar ir pašalpų iš invalidams šelpito komiteto pinigais, drabužiais ir vaikų mokslui. Todėl Tamsta neapgailestauk manęs, nei kitų karo invalidų, gyvenančių čia tremtyje. Pirmoje eilėje apūpinkite tuos karo invalidus, kurie yra likę Lietuvoje ar gal ištrėmę Sibiran mirėliai. Aš pas jus jokios išmaldos neprašau ir neprašysiu. Kas liečia tamstos apgailestavimą, kad man, kaip karo invalidui, Lietuvos valdžia nedavė geresnės tarnybos, o tik karo mūžuję, tai turiu atsakyti, kad tamsta tikrai nesupranti geros ir blogos tarnybos. Kaip tik ten ir buvo labai gera ir labai garbinga tarnyba ir alga nebloga — 305 litai mėnesiui, neatimant pensijos. Manau, kad ir tamsta dabar ne daugiau gauni sveikas būdamas ir dirbdamas rusų bolševikams parsidavėlio darba.

Toliau tamsta rašai, kad aš mėgstu skaityti jūsų tarybinę spaudą — Tėvynės Balsą. Tas tamstos išgalvojimas niekuo nepagrįstas. Juk kaip tik už tą jūsų šlamštą ir susipykime. Aš buvau tamstai parašęs, kad man

daugiau jūsų laikraščių nesiųstumėt. Tamstai parašiau labai gražų laišką, kurio tur būt niekam neparodėi ir neparodysi, kol būsim gyvi.

Aš neužmiršiu Mariampolės kalėjimo, mano ten visų kancijų, mano 14 metų vaiko nužudymo, namų sudeginimo, giminių ištrėmimo į Sibiją, švogerio nužudymo ir jo dviejų sūnų, švogerio dukros vyro nužudymo ir dabar jos prievarta apvedinimo su rusų bolševiku.

Aš viską žinau ir gerai suprantu bolševikų rojų, jų darbelius ir visa kita. Karalienės Mikaldos Sabijos pranašystės bolševikų nemėgstamos, nes ten yra aprašytas bolševikų visos teroras ir kaip jie ant galo bus nugalėti, sumušti.

— P. Pleskevičius

UTOPINIŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

Žvilgsnis į JAV gyvenimo lygį

Vakarų pasaulis einas į pradžią, tokia sektų išvada, tačiau projektas kitoje vietoje jau dės to, kad per ateinančių dešimtmetį JAV gyvenimo standartas turės būti kelrodžiui Sovietų Sąjungai. Pabrėžiama, kad "partija pasiryžusi patikrinti tokį gyvenimo lygį, kuris yra didesnis už bet kurio kapitalistinio krašto gyvenimo standartą". Projekto autoriai, negalėdami garantuoti gyvenimo standarto su lyginimo su Vakarais, tai laiko savo uždavinį ateinančiam 20 metų periodui.

Penktoje skyriuje pabrėžiama, kad pasaulio revoliucija gali būti pasiekta įvairiomis, ir ne būtinai netaiktingomis, priemonėmis. Kalbėdamas apie neišsivysčiusius kraštus projektas pakartoja praėjusių metų tezes ir įgalina spėti, kad sovietai pasiryžę ir toliau tuos kraštus išnaudoti kovai prieš Vakarų. Šioji tezė išskelama kaip kertinis būsimosios sovietų užsienio politikos akmuo.

Aštuntame skyriuje nubrėžti sovietų užsienio politikos tikslai ir metodai ir čia vėl atsispindi visi ligišliniai diktatoriaus Chruščovo teigimai apie "taikingą sugyvenimą", "nusiginklavimą" ir "lenktyniavimą". Nors partija iškilmingai pasisako už taiką, tačiau griežtai pamerksusi imperialistinius karus, pabrėžia reikalingą paremti "teisėtus išlaisvinimo karus" ir tai vėl vertintina kaip vienas pagrindinių sovietinio komunizmo programos stulpų.

Vidaus politikos srityje programos tekstas reikalauja žemės ūkio gamybą per 10 metų padidinti du su puse, o per 20 metų net tris su puse karto. Pirmąjį per 20 metų padidėsianti net šešis kartus. Tautai nupiešti pasakiško grožio ateities horiozontai: gyventojams pažadėti automobilių, dešimtmečių pasi baigus jiems pažadami butai, atitinką kultūros ir higiegos reikalavimus, laisvas susisieki mas, nuoma būsimi panaikinta, kolchozininkai galės tikėtis apmokamų atostogų ir t.t.

Programa pasisako ir prieš asmenybės kultą, iškeldama partijos ir tautos vaidmenį ir pagaliau iškilmingai deklaruoja, kad dar šių dienų generacija gyvenanti komunizmo santvarkoje. Aukščiausias gi tikslas esąs sukis "Kiekvienam pagal jo sugebėjimus — kiekvienam pagal jo reikius". Visi uždaviniai, partijos nuomonė, tegalimi įvykdyti tik taikos sąlygose. (E.)

● Pavergtųjų Europos Tautų seimo specialioji sesija Europoje. Ryšium su bręstančia kriežė dėl Berlyno numatyta sukvieisti specialią Pavergtųjų Europos Tautų sesiją šį rudenį Europoje. Pagrindiniai klausimai darbotvarkėje bus tautų apsisprendimo teisė ir sovietų kolonializmas. Sesija numatoma sukvieisti arba rugsėjo 26-28 dienomis Strasburge arba spalio viduryje Paryžiuje.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilinėms. Parūpina gėles ne tik laidotuviams, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Petkus

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMŲ VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO

MR. NELSON'S

SAVININKO

SAINT CASIMIR

MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pardirkinimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

8354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmple 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME

1424 S. 50th AVENUE

Tel. OL 2-5245 arba TO 3-9687

Skaitvkite ir platinkite dienraštį "Draugą"

Pasinaudokite "Draugą" Classified skyriumi

APLINK MUS

× Pašventino a. a. teis. - pulk. Broniaus Ivanausko paminklą. Rugpjūčio 6 d. Sv. Kazimiero kapinėse susirinko apie 50 asmenų prie bloko 32, kur prie neseniai supulto kapo velionies našlės T. Ivanauskienės pastatė marmurinę lentą, su įrašu - a. a. pulk. leit. teisininkas Bronius Ivanauskas. Šį paminklą pašventino "Draugo" moderatorius kun. dr. V. Rimšelis. MIC.

I pašventinimo apeigas iš M. Henry, III, buvo atvykęs T. Ivanauskienė, dr. Milaknis, dr. K. Sidlauskas, Gaudaišai, J. Kubkai, Talalai, P. Linkus, Ant. Šasė su žmona ir dukra, Juknevičienė, gen. P. Plechavičius, pulk. Reklaitis, Laucius, K. Kasakaitis, O. Tamulevičienė, dr. Glauclienė, Sulai ir kt. Po paminklo pašventinimo pusrūčiams buvo pakviesti visi dalyviai.

× "Draugo" redakcija nori kuo plačiausiai savo dienraščio skaitytojus supažindinti su kiekvienos lietuvių vietovės ir kiekvienos lietuvių organizacijos veikla. Prašo vietovių vadovybes surasti ar padėti redakcijai surasti korespondentus, kurie aprašytų kiekvieną svarbesnį minėjimą ar parengimą ar kitą žymesnį įvykį. Organizacijos prašo išsiskirti raštingus korespondentus, kurie įsistentų aprašyti veiklą. O esamus ir būsimus korespondentus prašo prie aprašytų žinių prijungti ir foto nuotraukų.

× Šį pavasarį daugelis baigė kolegijas ir universitetus. Lietuvių visuomenė tas sudaro didelį dėdžius ir pasididžiavimą. "Draugo" redakcija nori su tais ryžtingais asmenimis supažindinti savo skaitytojus, todėl artimiausiu metu visų, kurie gavo bakalaurą, magistrą ar daktaro laipsnius atsiųsti redakcijai savo fotografijas ir žinias apie mokslo eigą.

× Vyras kartais išeina į po-sėdį ar kitokį subūvimą, o moteris viena namie nuobodžiauja, jei neturi geros lietuviškos knygos. Turėkite vieną knygą atsargoje, kurią galite gauti "Draugo" administracijoje. Už-eikite ir pasirinkite arba prašykite katalogo ir iš jo užsa-kykite sau patinkamą knygą laišku arba telefonu.

× Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas, ku-ris yra penktasis iš eilės, įvyksta šiame krašte, Chicagoje, rugsėjo mėn. 1, 2 ir 3 d. Jame kviečiami dalyvauti visi katalikai mokslininkai ir plati katalikiškoji inteligentija. Tai pirmas toks suvažiavimas JAV, į kurį atvyksta ir kai kurie mūsų profesoriai iš Euro-pos.

× Dail. A. Rūkštelės dova-notą paveikslą Balfui laimėjo Vincas Tutlys, Lietuvių prek-namų J. Lieponio skalbimo maš-iną M. Ostrauskas, Boso iš Ka-lif., dovaną - kepinio krosnį K. Kupčinskis ir t. t. Balso va-dovybė nuosirdžiai dėkoja vi-siems aukotojams ir sveikina laimėtojus.

× Lituanicos futbolininkai sekma dienių Marquette parke į-veikė lenkų Eagles komandą 5:0. Lietuvių antroji vienuolė-kė nugalėjo lenkų rezervą 2:1. Plačiau apie tai bus Draugo sporto skyriuje.

× Aloyzas Siutis buvo pir-masis pirkėjas dr. J. Girniaus knygos "Tauta ir tautinė iš-tikimybė", kurią nupirko "Drau-go" administracijoje.

× Balso Chicagos apskrities vadovybė praneša, kad dar ne-ra atsiėmę iš buv. pikniko lai-mėjimo paskirstymo dovanų šie laimingi asmenys, kurie turi Nr. 43133, 24143, 42261, 15-992, 32221, 50290, 47046, 62-269, 42387, 58278, 58204, 58-107, 43209, 38713, 46020, 10-372, 24030, 32232, 42047, 37-183, 58183, 58106, 36819, 32-313, 27056, 43138, 23633, 23-235, 27275, 24148, 42126, 4087, 30340, 50221, 30698, 36304, 30777, 19803, 42320, 5276, 36-818, 23637, 63396, 3073, 35124, 54821, 23090, 62680, 11708, 27323, 58378, 11601, 32180, 12552, ir 51325. Dovanas gal-ma atsiimti pas Valerijoną Šim-ky, gyv. 2618 W. 771 St., iš anksto susitarus telefonu: PR 8-4268. Pateidaujama, kad vi-sos dovanos būtų atsiimtoms iki šių metų spalio 1 d.

× Onos ir Alberto Aukers sidabrinės vedybų sukakties proga šeštadienį buvo suruoš-tas iškilmingas banketas Cen-tral Manufacturing District klube, Chicagoje. Bankete dalyva-vu daugybė suakutvininkų gi-minijų, draugų ir kitų artimųjų. Taipgi atsilankė prel. Ant. Mar-tinkus, prel. D. Mozeris. Svei-kinimo kalbą pasakė Edv. Gam-mie, pasidžiaugdamas abiejų suakutvininkų giliu tikėjimu, gražiu suzyvenimu, rūpestingu vaikų auklėjimu ir mokymu. Notre Dame universitete stu-dijuojąs sūnus James savo kal-boje padėkojo, kad tėvai jiems visada davė gražų pavyzdį, į-kvėpė gyvenimo idealus. Dėko-damas svečiams, Albertas Au-kers išreiškė džiaugsmą ta jau-kia jų šeimos atmosfera, kurią, Dievui laiminant, visi šeimos nariai jaučia. Alb. Aukers yra prezidentas District Savings & Loan Assn. Bridgeporte.

× Lake Hotel, Asbury Park, N. J., Seventh & Park Ave., Tel. PR 4-7788. Didžiausia ir gražiausia lietuvių vasarvietė Atlanto pakrantėje. Gražūs kambariai. Šviežias maistas. Žemos kainos. Savaitgaliais muzikai vadovauja A. Kače-nauskas, populiariam "Anchor Room" Barui - D. Averka. Kambario kaina asm. - \$3. - Sav. Kubačiai ir Zemačiai. (Sk.)

× Juozo Mielio tapybos dar-bai yra išstatyti Chicago Lawn Public Library Auditorijoje - 6122 S. Kedzie Ave. Paroda te-sis iki rugp. 30 d. Lankyti ka-lima nuo 9 v. r. iki 9 v. v. dar-bo dienomis ir nuo 9 v. r. iki 5 val. 30 p. p. šeštadieniais. (Pr.)

A. A. ADV. VASALLE BUVO RADEŠ RAPHAELIO PAVEIKSLĄ

Šiandien, trečiad., 9:30 val. ryto, iš Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios laidojamas a. a. lietuvis advokatas Rudol-fas Vasalle, 56 m., gyvenęs Hinsdale. Velionis paskutinio karo metu buvo karys Vokietijoje ir atsižymėjo gaudant na-cius, kapituliavus Vokietijai. Buvo gimęs Chicagoje, baigęs Marquette ir De Paul univer-sitetus. 1936 m. buvo išrinktas Lietuvių Teisinių sąjungos prezidentu. Buvo meno kolek-torius. Vienu metu jis šiaurinės Chicagos galerijoje nupirko už \$170 paveikslą, kurį eksperta-trado esant Rafaelio "Vaikelio išžudymu" ir kuris įkaino-tas \$300.000. Vėliau jis už \$300 nupirko paveikslą, kuris pasiro-dė esąs Francesco Furini ir kuris įkainotas \$25.000; taipgi, jam už \$25 pavyko nupirkti pa-veikslą Antonio da Correggio, vėliau įvertintą \$50.000.

Savo raštine adv. Vasalle tu-rėjo 134 N. La Salle. Iš čia 1943 m. išėjo savanorių į ka-riuomenę. Buvo sužeistas Bul-

DIENOS 1941 M. BIRŽELIO SUKILIMO DVASIOJE

V. RAMOJUS

Draugškoje ir pakilioje nuo-taikoje vyksta LF bičiulių ir jų svečių studijų dienos ant paties Michigan ežero kranto esančio-je "Gintaro" vasarvietėje, U-nion Pier, Mich. Kiekvieną ry-tą nuo 10 iki 12 būsna paskai-tos ir diskusijos, o vakarais - linksmavakariai, literatūros va-karai ir kitos pramogos. Iš vi-so lietuviško Union Pier vasar-viečių miestelio kasdien pas LF bičiulius sueina daug žmonių klausyti paskaitų ir dalyvauti kitose programose.

Antradienio paskaitose ir dis-kusijose, kurių moderatorium buvo dr. J. Grinius iš Bostono, kalbėta apie lietuvių kūrėjų išei-vijoje ir jo santykius su visu-me. Pagrindiniai prelegentai šiuo klausimu buvo Al. Baro-nas, B. Babrauskas, A. Skrups-kenienė, A. Valeška ir J. Mulo-kas. Konstatuota, kad lietuvių grožinė kūryba išeivijoje yra gyva, tik visuomenė einanti smukimo keliu. Susirūpinta, kad neišnaudojami mūsų moks-lininkai, kurie galėtų duoti daug vertingų mokslo veiklų, jei tik visuomenė to prašytų.

Antradienio vakare įvyko li-teratūros vakaras, sutraukęs gražų būrį svečių. Trumpu, pra-smingu žodžiu vakarui įžangą padarė dr. J. Girnius, jį prave-dė dr. Brinkis. Savo kūrinius skaitė J. Ignatonis, Vl. Būtė-nas ir dr. S. Aliūnas. Akt. E. Vilutienė perskaitė Al. Barono novelę.

Trečiadienis - buvo įžanga 1941 m. birželio įvykiams prisiminti. Ši diena skirta jaunimui. Apie 1940-41 m. rezisten-cijos užuomazgą ir apie sukili-mo bendrąją kalbėjo V. Būtė-nas ir dr. K. Ambrozaitis, o apie šių dienų lietuviškojo jaunimo nuotaikas inž. Z. Balseytė ir inž. D. Bielskus.

Įdomus buvo dr. K. Ambro-zaičio tvirtinimas, kad rezisten-cija prieš bolševikus pirmasis pradžio kaimo jaunimas, vėliau įsijungė moksleiviai ir studen-tai.

D. Bielskaus žvilgsnis į šių dienų studentiją buvo gana liū-dnas - tik 2-3% dabartinių studentų tegavę aukšt. lituanis-tinį auklėjimą. Tuo tarpu Z. Balseytė buvo daug optimistiš-kesnė: "Jeigu Lietuva atsidur-tų tokioje padėtyje, kad laisvė per mūsų kraują būtų imano-ma, jaunimas jo daug prailėtų. Mes neturim progos tai įrodyti, kaip turėtum jį prieš 20 me-tų..."

Trečiadienio ilgas ir gyvas diskusijas, kurių metu plačiai buvo žvelgta į šių dienų lietu-višką jaunimą, moderavo K. Skrupskelis.

Vakare išėjo tradicinis hu-moristinis "Skersvėjis", kurį re-dagavo ir skaitė dr. S. Aliūnas ir dr. Kazys Ambrozaitis.

Ketvirtadienį jau atvyko 1941 m. birželio sukilimo buvę orga-nizatoriai ir vadai, ir toji diena buvo viena iš įdomiausių. Kal-bėjo 1941 m. birželio sukilimo vadas L. Prapuolenis, prof. Pa-dalis, prof. J. Brazaitis, dr. P. Kisielius ir dr. Vyt. Majauskas. Visi šie vyrai yra dalyvavę re-zistentų eilėse, ne vienas jų bu-

ge kautynėse. Po karo buvo pa-skirtas į JAV karinės vyriaus-ybės štabą Vokietijoje. Jis vadovavo padaliniiui, kuris su-sekė sąrašus vokiečių šnipų ir informatorių, jis prižiūrėjo, kad naciai ir jų simpatikai bū-tų pašalinti iš įtakingų pozici-jų Frankfurte.

Mirdamas paliko našlę Stel-lą ir du vaikus: Dovydą - 14 m. ir Karen - 6 m., tris seseris ir broį.

ve viršūnėse, todėl jų atverti faktai buvo nepaprastai įdomūs, kovotojų kraują paliūdyti.

Išvada gavosi tokia: 1941 m. birželio 23 d. lietuvių tautos sukilimas prieš sovietus buvo pirmasis istorijoje. 1941 m. ba-landžio 15 d. NKVD sudarytas slapta: raportas rodė, kad su-klamas buvo visos tautos spon-taniskai organizuotas.

Ketvirtadienio vakare šalia gražios Karaičių "Gintaro" va-sarvietės suliepsnojo laužas, bu-vo kepmas jautis ir iki pusiau nakčio ežero pakrantėse liejosi lietuviškos dainos, ir visi Union Pier lietuviai tą gražų vakarą buvo pas frontininkus jų dide-lės, gražios ir gyvos šeimos na-riais.

Penktadienio paskaitos ir dis-kusijos nusiuko į koloboran-tus. Kalbėjo kun. dr. A. Balti-nis, J. Brazaitis, St. Daunys ir K. Skrupskelis. Plačiau susto-ties 5 didžiaisiais koloboran-tais: Sniečkum, Gedvila, Šumau-sku, Paleckiu ir Niunka. Prof. J. Brazaitis pastebėjo, kad o-kupuotos Lietuvos valdžios vir-šūnėse sėdi patsidavę Maskvai komunistai, ir rezistencinė dvasia ten glūdi antrailelių ir tre-čiailelių asmenų eilėse, kuri te-sėbėra gyva ir juntama. Griež-tai pasakyta prieš tuos kolo-borantus, kurie dabar bando siekti kultūrinių ryšių su komu-nistų partijos pažabotais okup. Lietuvos kultūrininkais.

Penktadienio vakaras buvo pats įspūdingiausias Union Pier vasarviečių miestelyje. Jis bu-vo skirtas žuvusiems Lietuvos partizanams ir rezistencijos da-lyviams prisiminti.

Vakare, kai sutemo apie 250 žmonių susirinko prie gelėmis papušto Marijos paveikslo. Čia kun. Kirkilas atkalbėjo mal-das, visų susirinkusiųjų ranko-se buvo uždegtos žvakutės ir ilga eiseną, priekyje einant ku-nigui, lietuvių rezistencijos va-damas, buv. Lietuvos Laikinosios vyriausybės ministrams, gle-dodama Marija Marija ir Die-vas mūsų prieglauda pajudėjo aplink didelį Karaičių sodą. Iš-pūdis buvo jaudinantis: ilga, il-ga eilė vaikelių ir suaugusiųjų, žvakių šviesų jūra ir galingų giesmių aidai pynėsi į gaudžią liūdesio ir pagarbos pynę tiems Lietuvos herojams, kurie gyvy-bes atidavė už būsimąją Lietu-vos laisvę.

Procesija sustojo ant pat eže-ro kranto, kur buvo padarytas simbolinis nežinomojo Lietuvos partizano kapas. Čia įautrų žo-dį tarė prof. J. Brazaitis, V. Būtėnas perskaitė "Grįžimą į senus kovų laukus", o minia, žvakėmis degant, dainavo par-tizanų dainas ir sugiedo Lietu-vos himną. Žmonės tiesiog ver-moršėjosi "Skersvėjis", kurį re-dagavo ir skaitė dr. S. Aliūnas ir dr. Kazys Ambrozaitis.

Ketvirtadienį jau atvyko 1941 m. birželio sukilimo buvę orga-nizatoriai ir vadai, ir toji diena buvo viena iš įdomiausių. Kal-bėjo 1941 m. birželio sukilimo vadas L. Prapuolenis, prof. Pa-dalis, prof. J. Brazaitis, dr. P. Kisielius ir dr. Vyt. Majauskas. Visi šie vyrai yra dalyvavę re-zistentų eilėse, ne vienas jų bu-

Fronto studijų dienomis domė-josi visi, kurie tik rado progos atitrūkti nuo darbų, išsprukti iš miestų ir atvykti į žalią ir lie-tuvišką Union Pier vasarvie-čių miestelį. O svečių buvo ne tik iš Chicago, bet ir iš Det-roito, Clevelando, Toronto, New Yorko, Bostono ir Arizonos.

ALVUDO - Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdomo draugijos, Inc., kultūrinės popietės dalyvių Bosų sode dalis (iš kairės): Alekšienė, Kirvaitytė, M. Bosienė, I. Šabanienė, P. Maldeikis, Z. Juškevičienė, Pr. Šulas, dr. J. Adomavičius (stovi), inž. Slabokas, M. Šulienė, Surkus, agr. Šagomogienė ir B. Brazdionis.

VAIKŲ DARŽELIŲ SISTEMOS

ALVUDO specialiam susirin-kime, įvykusiame M. ir J. Bosų namų sode, 6751 S. Clare-mont Ave., Chicagoje, žinomas pedagogas, kelių mokslių knygų autorius Petras Maldeikis skaitė įdomią paskaitą apie vaikų auklėjimo sistemas. Pre-legendas supažindino klausyto-jus su vokiečių vaikų darželių kūrėju Froebeliu (gyv. Frank-furte) ir jo sistema, pereinan-čia prie pedagogos Pestalozzi (gyv. Šveicarijoje) ir jų siste-mų sekėja Montessori (gyv. Italijoje), kuri vaikų darželių kūrė Romoje. Vaikų auklėjimo sistemos teorijos atsiranda 19 am. vidury. Montessori sistema neturi pagrindo, daugiausia en-tuziastų palaikoma, nes ši si-stema paseno, atsiliko nuo gy-venimo. Šioj srity mokslas ne-sustoja vietoj, nes atsiranda naujos idėjos, viskas progresuoja. Dabar vaikų darželiai nesilaiko kokios nors vienos si-stemos. Amerikiečiai taria kas-tinka praktiškam gyvenimui, remiasi statistika ir tyrinėjimų duomenimis. Europoj irgi ne-silaikoma kokios nors vienos si-stemos. Ten kai kur naudojo Montessori sistemą, bet dabar imama kas pažangiausia, iš-bendros progresio pedagogikos imami duomenys. Dabar eina-ma ta kryptimi, kad į pradžios mokyklų sistemą įjungtų vaikų darželių, nes darželiai esą pr-mokyklos dalis. To paties prin-cipo laikosis Anglijoje, Italijoje, gi Vokietijoje darželiai veikia atskirai. Amerikiečiai laikosi Dewey instrumentalistinės teo-rijos filosofijos, be to, šiame krašte veikia pozitivistinė, He-gelio idealistinė sistemos, gre-ta ta - katalikiška, kuri turi 12% visų vaikų mokyklose. Čia daugiausia laikomasi Dewey, kuris parąšė savo pa-garsesniąją knygą "Demokrati-ja ir auklėjimas", laikydamasis praktiško principo - give and take, tai materialistinė, praktiško naudingumo pažiūra, kas yra priešinga Europos ide-alistiniam principui, išauklėti-gera žmogų. Per 10 metų 75% JAV-bėse buvo laikomasi Dewey teorijos, praktiško naudingu-mo, sutinkama su J. J. Rous-seau mokymu - vaiko nere-kią varžyti, leisti jam siekti to, ko jis nori. Prelegentas pakar-tojo Chicagos švietimo Tary-bos pirm. Willis žodžius, kad amerikiečiai pr mokyklas sie-

CHICAGOJE

MIRSTANČIO PIESTAS NURODĖ ŽUDIKUS

Mirtinai primuštojo Larry Wetzberger, 65 m. amžiaus, pirštas nurodė jo žudikus: prieš nustodamas sąmonės, ne-laimingas pirštu savo auto-mobilio priešakyje dulkėse iš-rašė numerį mašinos, kuria iš-važiavo jo primušėjas. Tuo pa-sinaudodama policija areštavo Petrą Graniczy, 48 m., jo sū-nų Povilą, 17 m. ir jo žentą Ch. Greathouse. Tėvas prisipa-žino turėjęs muštynes su ve-lioniu. Velionis buvo prižiūrė-tojas automobiliams statyti aik-štes Chicagoje. Kai vyrai bandė išvažiuoti, jis priminė, kad dar reikia užsimokėti. Čia ir buvo tų muštynių pradžia.

60 M. MOTERIS BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Močiutė Angela Kinsella Gould, 60 m. amžiaus, motina 10 vaikų ir močiutė 24 vaikai-čių, ši penktadienį gaus diplo-mą baigimo Illinois State Nor-mal universiteto, esančio Nor-mal, Ill. Mokslo tame universi-tete ir paskiau Rosary kolegi-joje ji buvo pradėjusi 1919-29 metais, bet nebuvo užbaigusi. Dabar, po 40 metų pertraukos, ji užbaigė. Taps mokytoja, nes, kaip sako, "Kol aš galėsiu mo-kytojauti, tol galėsiu ir pati lavintis".

BĖGO NUO POLICIJOS, PATEKO Į KARSTĄ

Lėkdamas apie 100 mylių greičiu per valandą, automobi-listas Albert Koehler, 46 m., trenkė į plytas gabenantį au-tobusą ir užsimušė. Jis buvo pastebėtas važiuojąs 52 mylių greičiu zonoje, kur teleidžiama važiuoti 25 mylių greičiu. Poli-cija jį ėmė vyti. Tas, bebėg-damas, neteko gyvasties.

BAIGIASI TARPTAUTINĖ PARODA

Ketvirtadienį, rugp. 10 d., už-sidarys Tarptautinė Prekybos paroda Chicagoje. Jau per 14 pirmųjų dienų ją aplankė dau-giau kaip pusė milijono žmo-nių. Paroda susilaukė didelio pasisekimo; panašią parodą nu-sistatyta ruošti ir 1962 metais.

UŽSIMUŠĖ, ISKRITUSI IŠ MEDŽIO

Dvylikos metų mergaitė Nar-tha Vance Chicagos šiaurinia-me priemiesty Wilmette iškrito iš medžio ir užsimušė. Ji buvo įkopusi maždaug į 15 pėdų aukštį. Lūžo šaka ir mergaitė nukrito ant cemento grindinio. Pirmą pasiekė kojomis, o pas-čiau trenkė galva. Mirė pras-linkus 20 minučių.

PUIKUS ANGLŲ KALBOS VADOVAS LIETUVIAMS

Jau išėjo iš spaudos ir Draugo administracijoje gaunama puiki "anglų kalbos gramatika", aiški, suprantama ir metodinai paruo-s-tas anglų kalbos vadovas lietuviams, tiek mažai su šia kalba susipažinusiems, tiek ir visiems, norintiems šioje kalboje pasitobulinti. Gramati-koje išsamiai supažindinama su vi-somis kalbos dalimis, plačiau apsi-stojant prie veiksmažodžių, daiktavardžių ir skaitvardžių, supažindi-nama su sintakse ir anglizmais. Visi paaiškinti - lietuviškai, šim-tai pavyzdžių, parodančių žodžių ir posakių varojimą, kartu su jų pa-vyzdžių vertimais į lietuvių kalbą. Knyga stamboko formato, 216 psl., kietuose ir tvirtuose viršeliu-se, kaina - \$2.50.

Užsakymus su pinigais siųskite
**DRAUGAS, 4545 W. 63 St.
Chicago 29, Ill.**